

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale i gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 284 (9286)

TRST, sobota, 6. decembra 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

KMALU ZAČETEK POGAJANJ ZA NOVO DELOVNO POGODBO KOVINARJEV

ZAGOTOVITEV DELOVNEGA MESTA OSNOVNA ZAHTEVA SINDIKATOV

Delovna pogodba zanima milijon petsto tisoč delavcev - Ugodne perspektive za rešitev tovarne avtomobilov Leyland - Innocenti

RIM, 5. — Tajništvo sindikalne federacije je sporočilo, da se bodo pogajanja za obnovitev delovne pogodbe kovinarjev začela 18. decembra na sedežu Confindustrie v Rimu. To bo najvažnejše sočudenje med sindikalno organizacijo in delodajalci v okviru sindikalnih bojev za nove delovne pogodbe, se pravi za nove razmere na delovnem mestu, za večjo oblast delavcev v tovarni, za delavsko sodelovanje pri naložbah in preureditvi proizvodnje. Delovna pogodba kovinarjev zanima milijon 500 tisoč delavcev, ki so zaposleni v zasebnih industrijskih podjetjih in v podjetjih državno udeležbo.

Pogajanja se bodo najprej začela s predstavniki »Finmeccanica«, ki združuje veliko industrijo, zatem z Intersindom, ki združuje kovinarska podjetja z državno udeležbo in končno z Zvezo malih industrijskih podjetij.

Sindikalne organizacije se zavežajo, da pogajanja ne bodo lahka. Gospodarski položaj v državi, kakor tudi velika kriza v industrijski proizvodnji, kjer stalno odpušča delavce z dela, niso najboljša podlaga za miren potek pogajanj. In prav zato so sindikalne organizacije sestavile takšno platformo delovne pogodbe, ki se nanaša predvsem na zahteve, ki naj omogočijo sindikatu večje nadzorstvo na najrazličnejših ravneh v tovarni zlasti sedaj, ko se pripravljajo na preobrazbo industrijske proizvodnje. Sindikalne organizacije želijo zagotoviti delavcem zaposlitve tudi v prehodnem obdobju.

treba zaposliti čimveč delovne sile, zaradi velike brezposelnosti in povišanje plače za 30.000 lir mesečno za vse delavce. Pri tem zahtevajo tudi vključitev do sedaj dozorlih točk draginskih doklade in osnovno plačo in preureditev enotnih minimalnih plač posameznih delovnih kategorij.

Po vseh znakih sodeč se zdi, da se bo boj delavcev in sindikatov za ohranitev delovnih mest 4.500 delavcev tovarne avtomobilov »Leyland-Innocenti« ugodno končal. Pogajanja med sindikati in vlado ter vlado in dosedanjimi lastniki tovarne so v polnem teku. Minister za delo Toros je danes sporočil, da se bo najkasneje v sredo, skupno z ministrom za industrijo Donat Cattinom, sestel s predstavniki sindikalne federacije kovinarjev. Med tem časom pa se bodo ponovno sestali strokovnjaki Fiata in Innocentija, da poglobijo razna vprašanja povezana z morebitno vključitvijo tovarne v skupno Fiat. Zato je napovedan tudi sestanek med vlado in predstavniki Fiata in Innocentija. Minister za delo Toros pa se je danes sestel s pobleščnim upraviteljem Leyland-Innocenti in v njem razpravljal o prehodu lastnine tovarniških naprav.

Minister Toros je danes izjavil časniki, da bodo poskrbeli, da delavci te tovarne ne bodo ostali na cesti. Kot je znano so ti delavci v dopolnili blaginji.

Sindikalne organizacije elektrkarjev pa sporočajo, da so formalno načele postopek za obnovitev vse državne delovne pogodbe za 125.000 delavcev. Nova delovna pogodba naj bi veljala tri leta in predvideva 22 tisoč lir povišanja plače na mesec za vse delavce ter še nekatere druge zahteve, ki se nanašajo na ureditve starostne doklade in minimalnih plač na raznih delovnih področjih. Prav tako zahtevajo določitev 40 ur dela na teden. Nova delovna pogodba naj bi odpravila tudi prevelike razlike, ki danes obstajajo med raznimi delavskimi kategorijami ter zagotovila delavcem boljše delovne pogoje. Elektrikarji tudi zahtevajo, naj bi ustanova ENEL prevzela glavno breme in odgovornost pri gradnji električnih central in obveznosti, da bo ENEL vzpostavila boljše odnose z delalnimi in krajevnimi upravami v pogledu decentralizacije električnega omrežja.

Minister De Mita prispel na Madžarsko

BUDIMPEŠTA, 5. — Danes je prispel v madžarsko glavno mesto italijanski minister za zunanje zadeve De Mita, ki bo ostal v Budimpešti do torka. De Mita se bo pogovarjal s svojim madžarskim kolegom Biorjem o dvostanskih trgovinskih odnosih, še zlasti kar zadeva uvoz mesa iz Madžarske, politiko industrijskega in tehničnega sodelovanja med obema državama.

TERORISTI V AMSTERDAMU

Dramatičen prizor iz indonezijskega konzulata v Amsterdamu: talec z obvezo na očeh in zanko okrog vratu na balkonu diplomatskega predstavništva. Poročilo na zadnji strani.

PREDSTAVNIKI KOROŠKIH SLOVENCEV PRI PRAVOSODNEM MINISTRU

Na Dunaju pogovori o uporabi slovenskega jezika v sodstvu

Kritične izjave slovenskih zastopnikov ob koncu pogovora z ministrom Brodo

DUNAJ, 5. — Zastopniki koroških Slovencev so se danes pogovarjali z avstrijskim pravosodnim ministrom Brodo o uporabi slovensčine v sodstvu. V dvurnem pogovoru so poleg ministra sodelovali dr. Zwitter in dr. Apovnik kot predstavnika Zveze slovenskih organizacij na Koroškem ter dr. Grlc in Warasch kot predstavnika Narodnega sveta koroških Slovencev in zastopniki zveznega pravosodnega ministrstva in urada zveznega kanclerja. Dogovorili so se za izdajo pravnega besednjaka in za tečaj slovensčine za sodnike in sodno osebje na Koroškem. Ta tečaj naj bi bil prostovoljen in naj bi se organiziral za območje celovskega deželnega sodišča.

Minister Broda je na današnjem sestanku, kot poroča Tanjug, zavrnil vsak pogovor o političnih posledicah, ki bi izšle iz osnutka zakona o uporabi slovensčine v sodstvu, ki sta ga razložili osrednji organizaciji koroških Slovencev. Pač pa je minister Broda obljubil pismeni odgovor na strokovna vprašanja iz osnutka zakona.

Predstavniki urada zveznega kanclerja dr. Pahr je na sestanku izjavil, da pripravljajo poseben zakon, ki bi uredil vprašanja vseh manjšin — slovenske, hrvaške, madžarske in češke. V okviru tega zakona naj

bi bilo rešeno tudi splošno vprašanje uporabe manjšinskega jezika. To je po besedah dr. Pahrja vzrok, da je zdaj izostal politični razgovor o uporabi slovensčine v sodstvu. Člani delegacije koroških Slovencev so po današnjem sestanku izrazili mnenje, da novi pogovor predstavnika slovenske manjšine in avstrijske vlade — ni prinesel bistvenega napredka. Pogovori se »vrtijo v krogu«. Predstavniki koroških Slovencev so izjavili: »Želimo, da vse manjšine v Avstriji dobijo čimveč pravic, predvsem pa zahtevamo čim hitreje in popolno izvajanje 7. člena državne pogodbe, ki na poseben način zagotavlja pravice in določa položaj koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov v Avstriji.«

Proces zaradi pokola na politehniko

ATENE, 5. — Včeraj so začeli podajati svoje izjave bivši grški diktator Georgios Papadopolos, general Joannides in ostali obtoženci na procesu, ki so ga grške sodne oblasti uvedle zaradi tragičnih do-

godkov na atenski politehniko, kjer je izgubilo življenje 31 ljudi.

Joannides, ki je bil v novembru predani načelnik vojaške policije, je izjavil, da so mu višje oblasti ukazale, naj pošlje pred politehniko tanke, kar naj bi po njihovem mnenju preprečilo pravcat pokol. Bivši general je še izjavil, da je eden od tankov razbil vhodna vrata v šolo, kjer je bilo okoli 5.000 študentov, da bi jih prisilili naj zapustijo poslopje. »Hoteli smo preprečiti pokol — je dejal Joannides — toda dogodki so se potem odvijali in na koncu nam ni preostalo drugega kot uporabiti tanke.«

Major Lambros Costantinos, ki je upravljal prvi tank, je izjavil, da ni res, kar trdi obtožnica, da so bili tedaj na vhodnih vratih nekateri študenti.

Nazadnje je pričal še Papadopolosov brat Charalambos, ki je bil tedaj generalni tajnik na ministrstvu za obrambo. Dejal je, da ni vedel za sklep visokih vojaških poveljnikov, da se uporabijo tanki pri napadu na politehniko. V prihodnjih dneh bo pričal bivši diktator Papadopolos.

Kanceler ZRN Schmidt

v začetku 1976

obišče Veliko Britanijo

LONDON, 5. — Zahodnonemški kanceler Helmut Schmidt bo v začetku prihodnjega leta obiskal Veliko Britanijo. Tako so danes uradno sporočili v Londonu, kjer so tudi poudarili, da bodo prvi meseci prihodnjega leta doba zelo intenzivne dejavnosti za britansko diplomacijo, ki bo imela tedaj v gosteh tudi francoskega predsednika Giscarda d'Estainga.

V londonskih krogih poudarjajo, da spada skorajšnji Schmidtov obisk v okviru periodičnih srečanj med državniki VB in ZRN. Politični komentatorji pa so vsakekor mnenja, da bo glavni predmet pogovorov spor med Veliko Britanijo in ostalimi članicami Evropske gospodarske skupnosti o vprašanju energije. Kanceler Schmidt se je med rimskim »vrhom« najostreje postavil po robu britanski zahtevi, da bi bil London avtonomno zastopan na konferenci »Sever - Jug«, ki se bo začela v kratkem v Parizu in kjer bo razprava o energetskem vprašanju ter o problematiki surovih na splošno.

Ceausescu sprejel Carilla

BUKAREŠTA, 5. — Tajnik španske komunistične partije Santiago Carillo, ki je prispel včeraj v Bukarešto na prijateljski obisk, se je sestel z voditeljem romunske komunistične partije Ceausescu. Po poročanju romunskega »Agerpres« sta Carillo in Ceausescu preučila sedanji mednarodni položaj ter problematiko komunističnega in delavskega gibanja.

ci, njihovo stališče pa je bilo vedno dokaj megleno. To je torej prvič, da je Rabin odločno in nedvoumno odklonil sleherni stik s katerokoli palestinsko organizacijo.

V nadaljevanju svojega intervjuja je Rabin napadel tudi Američane, ki bi po njegovem mnenju morali poseči že v nedeljo, ko je varnostni svet podaljšal mandat »modrim čeladom« na Golanu in obenem sklenil povabiti Palestince na razpravo o bližnjem vzhodnem vprašanju 12. januarja. Američani bi takrat morali, po Rabinovem mnenju, postaviti svoj veto, kakor bi Sirci po vsej verjetnosti odstopili od svoje zahteve po prisotnosti Palestincev in bi privolili v podaljšanje mandata brez protizahtev.

V tem vzdušju so danes izraelska letala ponovno večkrat preletela libanonsko ozemlje. Zjutraj so na Bejrutu zazvenele opozorilne sirene.

alarm pa je bil odveč, ker Izraelci tokrat niso imeli agresivnih namenov. Po vsej verjetnosti je šlo za demonstrativno dejanje, ker so letala preletela taborišči Bedaui in Nar El Bared, ki so ju bombardirali v tork.

Egiptovski tednik »Akbar El Jom« piše v svoji zadnji številki, da bo ameriški predsednik Ford prihodnjega marca obiskal Egipt. Članek je napisal Ali Amin, ki trdi, da bo med svojim potovanjem po Bliznjem vzhodu Ford obiskal še Saudsko Arabijo, Izrael in Iran.

RIM, 5. — Včerajšnja stavka uslužbencev letalskih družb je paralizirala skoraj vse civilne letalske promet v Italiji. Uslužbenci, ki zahtevajo obnovitev delovne pogodbe, so napovedali, da bodo ponovno stavkali dva dni 15. in 16. decembra.

POMEMBNA POLITIČNA UVELJAVITEV ORGANIZACIJE ZA OSVOBODITEV PALESTINE

Tudi Palestinci prisotni na razpravi VS o vdoru izraelskih letal v Libanon

Ostre reakcije v Izraelu - Generalna skupščina OZN izglasovala resolucijo, ki obsoja Izrael zaradi še trajajoče zasedbe arabskega ozemlja - Rabin ponovno zavrnil sleherni pogajanje s Palestinci

NEW YORK, 5. — Varnostni svet svetovne organizacije je včeraj pozno ponoči sklenil povabiti PLO, Organizacijo za osvoboditev Palestine, na današnjo razpravo v okviru VS o zadnjem izraelskem vdoru v libanonski zračni prostor. Gre za peto protizraelsko odločitev v zadnjem mesecu dni. Prve tri so izglasovale v začetku novembra, ko je skupščina z veliko večino odobrila dve resoluciji v prid Palestincem in tretjo, ki obsoja sionizem ter ga v bistvu enači z razizmom. Četrto so odobrili v nedeljo, ko so podaljšali mandat mirovnim silam svetovne organizacije na Golanu in obenem sklenili organizirati 12. januarja razpravo o bližnjem vzhodnem vprašanju, na katero so povabili tudi Organizacijo za osvoboditev Palestine.

Ne da bi čakali na 12. januar se bodo Palestinci tako lahko udeležili, če se razprave v okviru varnostnega sveta o zadnjem izraelskem letalskem vdoru na libanonsko ozemlje, ki je terjal po zadnjih podatkih kar 113 mrtvih.

Danes zvečer pa je generalna skupščina odobrila resolucijo, ki so jo predložile nekatere neuvrščene države in ki obsoja Izraelce zaradi njihovih napadov na libanonsko ozemlje.

Današnja zasedanja se izraelska delegacija ni udeležila v znamenje protesta proti povabilu, ki so ga Palestinci dobili, da se udeležijo razprave v varnostnem svetu. Resolucija obsoja tudi še vedno trajajočo zasedbo arabskega ozemlja, kar je očitna kršitev listine Združenih narodov. Zanj je glasovalo 84 članov, proti pa je bilo 17 držav, vzdržalo pa se jih je 27.

Resolucija OZN zahteva od vseh držav, naj ne pošiljajo orožja Izraelu, dokler bo slednja država vztrajala pri zanikanju neodtujljivih nacionalnih pravic palestinskega ljudstva. Poleg tega zahteva resolucija od varnostnega sveta, naj čimprej začne izvajati vse resolucije OZN, katerih namen je uresničiti trajen in pravičen mir na Bliznjem vzhodu.

Sklep varnostnega sveta, da povabi Organizacijo za osvoboditev Palestine na sejo sveta so odobrili z 9 glasovi proti 3. Proti so glasovale ZDA, Velika Britanija in Kostarika, vzdržale pa so se Francija, Italija in Japonska. Po odobritvi resolucije je palestinski predstavnik sedel med predstavniki Libanona in Egipta, ki sicer nista člana varnostnega sveta, ki pa sta bila povabljena, ker sta državi, ki ju polozaj na Bliznjem vzhodu neposredno zadeva. Pred tem je ameriški delegat Moynihan izjavil, da je odločno proti povabilu palestinske organizacije, ker to po njegovem mnenju ovira potek pogajanj o Bliznjem vzhodu in je v nasprotju z dosedanjim postopkom. ZDA ne morejo pristati na to, da se praksa spremeni samo zato, da bi »Palestincem dali večjo vlogo, kot jo imajo drugi opazovalci pri OZN in kot jo imajo predstavniki drugih osvobodilnih gibanj«.

Odločitev varnostnega sveta svetovne organizacije je v Izraelu postala dokaj megljena. Izraelski listi po večini obsojajo vlado, ki se je odločila za napad proti palestinskim taboriščem prav v trenutku, ko svetovna javnost ni naklonjena Izraelu. Predsednik izraelske vlade Rabin je v svojem zadnjem intervjuju odločno poudaril, da se njegova vlada ne bo nikoli pogajala ne samo s PLO, temveč niti z nobeno drugo palestinsko organizacijo, ker bi to pomenilo pristati na ustanovitve tretje države med Izraelom in Jordanijo. Edini namen te države pa bi bil uničiti Izrael. Izraelci so doslej vedno odklanjali neposredna pogajanja s Palestinci.

Predsednik Ford v Indoneziji

DŽAKARTA, 5. — Ameriški predsednik Ford je prispel na kratki obisk v Indonezijo ob zaključku svojega obiska v Pekingu. Na letališču ga je dočkal indonezijski predsednik Suharto, s katerim bo šef Bele hiše imel dveurni pogovor. Jutri bo Ford z ameriško delegacijo odpotoval v Washington, na poti pa so se ustavil na Filipinih.

Med potovanjem iz Pekinga v Džakarto je nek ameriški visoki funkcionar (gre za definicijo, s katero ameriški časnikarji označujejo zunanjega ministra Kissingerja, ko ne daje uradnih izjav) izjavil, da je predsednik Ford zelo zadovoljen z uspehom svojih pogovorov s kitajskimi voditelji, čeprav iz teh pogovorov ni izšlo nič izrednega in niso pripomogli k odpravi različnih stališč Kitajske in ZDA do vprašanja popuščanja napetosti. S tem v zvezi je dodal, da so Kitajci skušali prepričati Američane, naj opustijo politiko popuščanja napetosti s Sovjetsko zvezo in naj obnovijo hladno vojno. Iz teh izjav kaže, da je Ford prepričan, da Kitajci ne bodo ovirali ameriških prizadevanj, da utrjuje ali vsaj ohranijo politični položaj na Filipinih, v Japonski, Tajski in splošno na azijskem jugovzhodu. Prevladuje torej mnenje, da ostajajo še vedno velike ovire na poti k popolni normalizaciji kitajsko-ameriških odnosov, da pa ostaja še vedno veljavna sanghajska deklaracija, ki so jo dosegli ob obisku predsednika Nixon na Kitajskem leta 1972.

Kar zadeva Fordov obisk v Indoneziji pa je šef Bele hiše zagotovil Suhartu, da je za ZDA vse področje jugovzhodne Azije izredno pomembno ter je dodal, da Američani spoštujejo politiko nevtrnosti Indonezije ter da zelo cenijo prispevek Džakarte k utrditvi miru (Na sliki: Ford in Suharto na letališču ob prihodu ameriškega predsednika v Džakarto.)

NA SREDOZEMSKEM OTOKU BO OSTAL DVA DNI

Predsednik Leone prispel na Malto

Italijanskega predsednika spremlja zunanji minister Rumor - Soglasje o vseh obravnavanih vprašanjih

LA VALLETTA, 5. — Italijanski predsednik Giovanni Leone je v spremstvu zunanjega ministra Rumorja dopotoval na uradni obisk na Malto, kjer bo ostal dva dni. Italijansko delegacijo je na letališču v La Valletti dočakal malteški predsednik Mamo.

Sprejem je bil zelo prirčen, v svojem pozdravnem govoru je zato predsednik Leone omenil tesno povezavo med obema državama ter vero obeh ljudstev v mir in v mirno ljubni razvoj človeštva.

Soglasje med Malto in Italijo je izšlo tudi iz prvih pogovorov med italijanskim in malteškim delegacij. Obravnavali so predvsem vprašanje varnosti v Sredozemlju. Bliznji vzhod ter odnose Malte z EGS in še zlasti z Italijo. Jutri bosta zunanji minister Rumor in predsednik malteške vlade Dom Mintoff ta vprašanja še poglobila.

Kar zadeva varnost na Sredozemlju sta stališči Italije in Malte popolnoma enaki. Obe državi upata, da se bodo odnosi med državami podpisnicami helmske deklaracije in državami, ki je niso podpisale, še okrepili. Italija priznava Malto pomembno posredovalno vlogo v tem oziru. V zvezi z Bliznjim vzhodom pa sta obe državi zainteresirani, da na tistem področju vzpostavi trajen mir. Zato je Italija ponovno poudarila potrebo, da se Izraelci umaknejo z vseh zasedenih arabskih ozemelj in da se zagotovi varnost in obstoj vseh držav na Bliznjem vzhodu. Poleg tega je treba zagotoviti tudi spoštovanje pravic palestinskega ljudstva.

V odnosih Malte z Evropsko gospodarsko skupnostjo niso zabeležili bistvenih novosti. Italija podpira malteške zahteve, še zlasti tiste, ki zadevajo večjo gospodarsko pomoč o toku in malteški voditelji so s tem v zvezi izrekli Italijanom priznanje, poudarili pa so, da bi na tem področju bilo še marsikaj za storiti.

Pred kosilom sta si predsednik Leone in zunanji minister Rumor, na čelu italijanske delegacije ogledala predstavo folklorne skupine, ki je bila v gledališču Manoel, enemu najstarejših evropskih gledališč. Predsednik Leone je ugotovil, da je poslopje zelo podobno gledališču San Carlo v Neaplju. Italijansko - malteški pogovori se bodo nadaljevali in zaključili jutri.

Delodajalci so sporočili sindikalni federaciji kovinarjev, da se bodo pogajanja za odobritev delovne pogodbe začela 18. decembra na sedežu Confindustrie v Rimu. Kovinarji zahtevajo povišanje plače za 30.000 lir mesečno za vse delavce. Glavne zahteve kovinarjev pa se nanašajo predvsem na nadzorovanje, oziroma sodelovanje delavcev pri preureditvi proizvodnje in kovinarskih podjetjih in s tem v zvezi nadzorstvo nad naložbami in premestitvijo delavcev z enega na drugo delovno mesto. Sindikalna federacija kovinarjev hoče z vsemi sredstvi preprečiti, da bi se preureditev proizvodnje v industriji spreverila v velike odpuste z dela prav sedaj, ko je že 800.000 delavcev v dopolnil-

ni blaginji in milijon 200.000 brezposelnih.

Delegacija koroških Slovencev se je na Dunaju pogovarjala z avstrijskim ministrom Brodo o uporabi slovensčine na avstrijskih sodiščih. Ob koncu so slovenski predstavniki izjavili, da iz pogovorov ni izšlo nič novega ter zahtevali dosledno izvajanje čl. 7 avstrijske državne pogodbe.

Varnostni svet svetovne organizacije je sklenil povabiti Organizacijo za osvoboditev Palestine na razpravo o zadnjem izraelskem vdoru na libanonsko ozemlje, ki je terjal po zadnjih vestih kar 113 mrtvih. Obenem je generalna skupščina OZN odobrila resolucijo, v kateri obsoja Izrael zaradi napada na palestinska taborišča ter ga ponovno poziva naj se umakne z vseh zasedenih arabskih ozemelj. Izraelski delegat se seje varnostnega sveta in zasedanja generalne skupščine iz protesta ni udeležil, medtem ko je ameriški predstavnik ožro kritiziral sklep varnostnega sveta.

Italijanski predsednik Leone je v spremstvu zunanjega ministra Rumorja dopotoval na dvodnevni obisk na Malto. Med prvimi italijansko-malteškimi pogovori so ugotovili, da so poletni obeh držav na obravnavana vprašanja enaki.

Minister De Mita je prispel na Madžarsko.

Proces zaradi pokola na politehniko.

Kanceler ZRN Schmidt v začetku 1976.

obišče Veliko Britanijo.

Ceausescu sprejel Carilla.

Bukarešta, 5. — Tajnik španske komunistične partije Santiago Carillo, ki je prispel včeraj v Bukarešto na prijateljski obisk, se je sestel z voditeljem romunske komunistične partije Ceausescu.

Pred kosilom sta si predsednik Leone in zunanji minister Rumor, na čelu italijanske delegacije ogledala predstavo folklorne skupine, ki je bila v gledališču Manoel, enemu najstarejših evropskih gledališč. Predsednik Leone je ugotovil, da je poslopje zelo podobno gledališču San Carlo v Neaplju. Italijansko - malteški pogovori se bodo nadaljevali in zaključili jutri.

Delodajalci so sporočili sindikalni federaciji kovinarjev, da se bodo pogajanja za odobritev delovne pogodbe začela 18. decembra na sedežu Confindustrie v Rimu. Kovinarji zahtevajo povišanje plače za 30.000 lir mesečno za vse delavce. Glavne zahteve kovinarjev pa se nanašajo predvsem na nadzorovanje, oziroma sodelovanje delavcev pri preureditvi proizvodnje in kovinarskih podjetjih in s tem v zvezi nadzorstvo nad naložbami in premestitvijo delavcev z enega na drugo delovno mesto. Sindikalna federacija kovinarjev hoče z vsemi sredstvi preprečiti, da bi se preureditev proizvodnje v industriji spreverila v velike odpuste z dela prav sedaj, ko je že 800.000 delavcev v dopolnil-

ni blaginji in milijon 200.000 brezposelnih.

Delegacija koroških Slovencev se je na Dunaju pogovarjala z avstrijskim ministrom Brodo o uporabi slovensčine na avstrijskih sodiščih. Ob koncu so slovenski predstavniki izjavili, da iz pogovorov ni izšlo nič novega ter zahtevali dosledno izvajanje čl. 7 avstrijske državne pogodbe.

Varnostni svet svetovne organizacije je sklenil povabiti Organizacijo za osvoboditev Palestine na razpravo o zadnjem izraelskem vdoru na libanonsko ozemlje, ki je terjal po zadnjih vestih kar 113 mrtvih. Obenem je generalna skupščina OZN odobrila resolucijo, v kateri obsoja Izrael zaradi napada na palestinska taborišča ter ga ponovno poziva naj se umakne z vseh zasedenih arabskih ozemelj. Izraelski delegat se seje varnostnega sveta in zasedanja generalne skupščine iz protesta ni udeležil, medtem ko je ameriški predstavnik ožro kritiziral sklep varnostnega sveta.

Italijanski predsednik Leone je v spremstvu zunanjega ministra Rumorja dopotoval na dvodnevni obisk na Malto. Med prvimi italijansko-malteškimi pogovori so ugotovili, da so poletni obeh držav na obravnavana vprašanja enaki.

Proces zaradi pokola na politehniko.

Kanceler ZRN Schmidt v začetku 1976.

obišče Veliko Britanijo.

Ceausescu sprejel Carilla.

Bukarešta, 5. — Tajnik španske komunistične partije Santiago Carillo, ki je prispel včeraj v Bukarešto na prijateljski obisk, se je sestel z voditeljem romunske komunistične partije Ceausescu.

Pred kosilom sta si predsednik Leone in zunanji minister Rumor, na čelu italijanske delegacije ogledala predstavo folklorne skupine, ki je bila v gledališču Manoel, enemu najstarejših evropskih gledališč. Predsednik Leone je ugotovil, da je poslopje zelo podobno gledališču San Carlo v Neaplju. Italijansko - malteški pogovori se bodo nadaljevali in zaključili jutri.

Delodajalci so sporočili sindikalni federaciji kovinarjev, da se bodo pogajanja za odobritev delovne pogodbe začela 18. decembra na sedežu Confindustrie v Rimu. Kovinarji zahtevajo povišanje plače za 30.000 lir mesečno za vse delavce. Glavne zahteve kovinarjev pa se nanašajo predvsem na nadzorovanje, oziroma sodelovanje delavcev pri preureditvi proizvodnje in kovinarskih podjetjih in s tem v zvezi nadzorstvo nad naložbami in premestitvijo delavcev z enega na drugo delovno mesto. Sindikalna federacija kovinarjev hoče z vsemi sredstvi preprečiti, da bi se preureditev proizvodnje v industriji spreverila v velike odpuste z dela prav sedaj, ko je že 800.000 delavcev v dopolnil-

ni blaginji in milijon 200.000 brezposelnih.

Delegacija koroških Slovencev se je na Dunaju pogovarjala z avstrijskim ministrom Brodo o uporabi slovensčine na avstrijskih sodiščih. Ob koncu so slovenski predstavniki izjavili, da iz pogovorov ni izšlo nič novega ter zahtevali dosledno izvajanje čl. 7 avstrijske državne pogodbe.

Varnostni svet svetovne organizacije je sklenil povabiti Organizacijo za osvoboditev Palestine na razpravo o zadnjem izraelskem vdoru na libanonsko ozemlje, ki je terjal po zadnjih vestih kar 113 mrtvih. Obenem je generalna skupščina OZN odobrila resolucijo, v kateri obsoja Izrael zaradi napada na palestinska taborišča ter ga ponovno poziva naj se umakne z vseh zasedenih arabskih ozemelj. Izraelski delegat se seje varnostnega sveta in zasedanja generalne skupščine iz protesta ni udeležil, medtem ko je ameriški predstavnik ožro kritiziral sklep varnostnega sveta.

Italijanski predsednik Leone je v spremstvu zunanjega ministra Rumorja dopotoval na dvodnevni obisk na Malto. Med prvimi italijansko-malteškimi pogovori so ugotovili, da so poletni obeh držav na obravnavana vprašanja enaki.

Proces zaradi pokola na politehniko.

Kanceler ZRN Schmidt v začetku 1976.

obišče Veliko Britanijo.

Ceausescu sprejel Carilla.

Bukarešta, 5. — Tajnik španske komunistične partije Santiago Carillo, ki je prispel včeraj v Bukarešto na prijateljski obisk, se je sestel z voditeljem romunske komunistične partije Ceausescu.

Pred kosilom sta si predsednik Leone in zunanji minister Rumor, na čelu italijanske delegacije ogledala predstavo folklorne skupine, ki je bila v gledališču Manoel, enemu najstarejših evropskih gledališč. Predsednik Leone je ugotovil, da je poslopje zelo podobno gledališču San Carlo v Neaplju. Italijansko - malteški pogovori se bodo nadaljevali in zaključili jutri.

Delodajalci so sporočili sindikalni federaciji kovinarjev, da se bodo pogajanja za odobritev delovne pogodbe začela 18. decembra na sedežu Confindustrie v Rimu. Kovinarji zahtevajo povišanje plače za 30.000 lir mesečno za vse delavce. Glavne zahteve kovinarjev pa se nanašajo predvsem na nadzorovanje, oziroma sodelovanje delavcev pri preureditvi proizvodnje in kovinarskih podjetjih in s tem v zvezi nadzorstvo nad naložbami in premestitvijo delavcev z enega na drugo delovno mesto. Sindikalna federacija kovinarjev hoče z vsemi sredstvi preprečiti, da bi se preureditev proizvodnje v industriji spreverila v velike odpuste z dela prav sedaj, ko je že 800.000 delavcev v dopolnil-

STAVKA DIJAKOV IN ZASEDBA ŠOLE

Boj za samostojnost in razvoj slovenske strokovne šole v Trstu

Zahteve dijakov so zahteve vse slovenske narodnostne skupnosti - Dovolj je neizpolnjenih obljub - Tudi dijaki zavoda «Galvani» so zasedli šolo

Dijaki slovenske strokovne šole za obit in industrijo so na svojem zborovanju v četrtke sklenili, da bodo do stavkali za nedolčen čas, včeraj na skupnem zborovanju z italijanskimi dijaki zavoda «Galvani» pa so se sklenili, da bodo tudi zasedli šolo (Ul. Matteotti 14). Dijaki šolskega zavoda «Galvani» so zasedli že včeraj osrednjo šolo v Ul. Lazzaretto v sekcijo za kemije analitike in sekcijo za fiziko. Dijaki so se zbirali v sekciji za fiziko, kar je bilo v skladu s predpisanim redom. Dijaki so se zbirali v sekciji za fiziko, kar je bilo v skladu s predpisanim redom. Dijaki so se zbirali v sekciji za fiziko, kar je bilo v skladu s predpisanim redom.

Da je prišlo do take solidarnosti in skupnega nastopa slovenskih in italijanskih dijakov, ni bilo slučaj. Vse slovenske šole, organizacije in ustanove, ki so se zbirale v sekciji za fiziko, so bile v skladu s predpisanim redom. Dijaki so se zbirali v sekciji za fiziko, kar je bilo v skladu s predpisanim redom.

Dijaki slovenske strokovne šole pozivajo dijakne in profesorje vseh drugih slovenskih šol, Sindikat slovenske šole, organizacije in ustanove, ki so se zbirale v sekciji za fiziko, so bile v skladu s predpisanim redom. Dijaki so se zbirali v sekciji za fiziko, kar je bilo v skladu s predpisanim redom.

Mera potrpežljivosti in čakanja na uresničitev obljub je polna. Ta šola, ki je bila ustanovljena leta 1970, na podlagi reciprocitete, spada še vedno pod italijansko šolo «Galvani», nima svojega ravnatelja, ni avtonomna, z njo ravna kot s «svinjo z mehoma».

Zdaj so na šoli trije tečaji: za šivilje (zadnji letnik), za mehanike, za monterje in popravilce radijskih in televizijskih sprejemnikov. Prav gotovo bi se na šoli razvijala in nudila slovenski mladini možnost usposabljanja za poklicno delo, če bi bila avtonomna, če bi imela dovolj učil in pripomočkov ter ustreznost število kvalificiranega učnega osebja.

To je resno vprašanje, ki se ne tiče samo prireditelj dijakov ter njihovih staršev in profesorjev, ampak vse naše narodnostne skupnosti. Je pa ob enem tudi vprašanje demokracije in spoštovanja pravic naše narodnostne skupnosti in njene zaščite, glede katere smo slišali tako lepe besede ob podpisu sporazuma med Italijo in Jugoslavijo.

Včeraj dopoldne je delegacija italijanskih dijakov zavoda «Galvani» bila pri mišjskem podžupanu in od njega prejela pismo, v katerem so jim povedali, da bodo šola in zavod ostali pod italijansko oblastjo. Včeraj smo poročali o govoru predsednika Zanettija na četrtkovni seji tržaškega pokrajinskega sveta, ki je bil uveljavljen v širši politični razpravi. Včeraj smo poročali o govoru predsednika Zanettija na četrtkovni seji tržaškega pokrajinskega sveta, ki je bil uveljavljen v širši politični razpravi.

PO OBJAVI PREDLOGA DEŽELNE UPRAVE

Kritike in splošna zahteva po slovenskem šolskem okraju

Pismo Sindikata slovenske šole - Uradno stališče PSI - Poročilo Slovenske skupnosti

Se prihajajo do izraza kritike in protesti proti predlogu deželne uprave, oziroma odobritvi za javno šolstvo, o ustanovitvi šolskih okrajev. Tako je Sindikat slovenske šole včeraj poslal občanom in pokrajinskim upravam, tajništvo strank slovenske šole, deželni komisiji za ustavnost šole, višjemu deželnemu šolskemu skrbniku in pokrajinskemu šolskemu skrbniku resolucijo, ob proglasitvi protestne stavke 1. decembra ter spremno pismo.

Kakor poročamo na drugem mestu, je na najnovejši ustanovitvi samostojnega slovenskega šolskega okraja opozoril pokrajinski svet in upravo vodja slovenske skupine PSI Lucijan Volk, ki je jasno poudaril stališče socialistične stranke glede tega vprašanja in izrazil obžalovanje, da je tak predlog podpisali socialistični odborniki Volpe, Lucijan Volk je dejal: «Znano je, da slovenska narodnostna skupnost skoraj soglasno in po svojih temeljnih organizacijah, šolskih svetih, Sindikatu slovenske šole, kulturno-prosvetnih organizacijah in ustanovah, zahteva ustanovitev funkcionalnega, to je samostojnega šolskega okraja. To stališče so že več kot pred enim letom zavzele slovenske deželne komisije, pokrajinska komisija in šolska komisija PSI v Trstu. To je tudi uradno stališče PSI, glede na to, da ga je osvojilo tudi deželno vodstvo socialistične stranke. Obžalujemo, da odstopiški deželni socialistični odborniki ni smatrali, ali ni mogel, tega uradnega stališča stranke izpeljati do konca».

Lucijan Volk je nato še pripomnil, da socialistična stranka si neče lastiti nobene pravice glede pobude, da v šolskih okrajih sicer ne vidi najboljših rešitev, ki bi jo lahko zagotovili le zakon o globalni zaščiti, da pa podpira splošno zahtevo slovenske narodnostne skupnosti po avtonomiji slovenskega šolstva.

V četrtke se je sestal izvršni odbor Slovenske skupnosti pod predsedstvom tajnika stranke dr. Dolharja. Na dnevnem redu so bila predvsem vprašanja slovenske šole in otroškega varstva. Kar se tiče zahteve po samostojnem okraju za slovenske šole, izvršni odbor Slovenske skupnosti z zadovoljstvom ugotavlja, da je ta zahteva naletela na enoten odziv pri vseh šolskih in kulturnih dejavnikih manjšine, ne glede na nazorje opredeliteljev, in uspeša dejanje.

V četrtke se je sestal izvršni odbor Slovenske skupnosti pod predsedstvom tajnika stranke dr. Dolharja. Na dnevnem redu so bila predvsem vprašanja slovenske šole in otroškega varstva. Kar se tiče zahteve po samostojnem okraju za slovenske šole, izvršni odbor Slovenske skupnosti z zadovoljstvom ugotavlja, da je ta zahteva naletela na enoten odziv pri vseh šolskih in kulturnih dejavnikih manjšine, ne glede na nazorje opredeliteljev, in uspeša dejanje.

Solidarnost SKGZ z akcijo dijakov

Slovenska kulturno-gospodarska zveza izraža dijakom slovenske strokovne šole svojo solidarnost in njihovo boju za enakopravnost in samostojnost tega slovenskega šolskega zavoda in njegovo nadaljnje izpolnjevanje v korist slovenske mladine. Opozarja pristojne oblasti na mednarodne obveznosti ter svečane obljube glede zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji ter nadaljnje razvoja in izpolnjevanja njene šolske, ki mora ustrezati njenim zahtevam ter potrebam v sodobni družbi.

Sindikat slovenske šole vabi šolske svete naj čimprej, kot je bilo dogovorjeno na skupnem sestanku, pošljejo tajništvu sindikata imena zastopnikov svojih svetov za koordinacijski odbor.

Podžupan je odgovoril, da se miljska občina že dve leti zavzema pri pristojnih oblasteh za preselitev šole v Trst, toda zaman, in da je pripravljena prevzeti zadene stroške. Občinski odbor, ki se je nato sestel, je sklenil, da bo takoj zahteval razgovor s pristojnimi ustanovami, zlasti s tržaško občino.

OBVESTILO SLOVENSKIM OBČINSTVOM SVETOM

Sindikat slovenske šole vabi šolske svete naj čimprej, kot je bilo dogovorjeno na skupnem sestanku, pošljejo tajništvu sindikata imena zastopnikov svojih svetov za koordinacijski odbor.

Z ZADNJE SEJE TRŽAŠKEGA POKRAJINSKEGA SVETA

Vprašanja slovenske manjšine v ospredju četrtkove razprave

Brezigar (SS), Volk (PSI) in Panizon (KPI) za čimvečjo zaščito Slovencev - Molk demokratistjanov o manjšinskem vprašanju

Včeraj smo poročali o govoru predsednika Zanettija na četrtkovni seji tržaškega pokrajinskega sveta, ki je bil uveljavljen v širši politični razpravi. Včeraj smo poročali o govoru predsednika Zanettija na četrtkovni seji tržaškega pokrajinskega sveta, ki je bil uveljavljen v širši politični razpravi.

Brezigar je v svojem govoru poudaril, da se bo Slovenska skupnost v prvi vrsti prizadevala za priznanje vseh pravic slovenski narodnostni skupnosti v Italiji. Po nedavnem podpisu sporazuma med Italijo in Jugoslavijo o dokončni ureditvi meje, je po Brezigarjevemu mnenju dozorel čas, da se Slovenec priznava svoje pravice, ki jih že toliko časa zahtevajo. Na politični ravni govorijo že o uresničevanju raznih tokov sporazuma, je nadaljeval Brezigar, žal pa je med temi malo takih, ki zadevajo probleme naše narodnostne skupnosti.

Včeraj dopoldne je delegacija italijanskih dijakov zavoda «Galvani» bila pri mišjskem podžupanu in od njega prejela pismo, v katerem so jim povedali, da bodo šola in zavod ostali pod italijansko oblastjo. Včeraj smo poročali o govoru predsednika Zanettija na četrtkovni seji tržaškega pokrajinskega sveta, ki je bil uveljavljen v širši politični razpravi.

Vsem tem ugotovitvam je Brezigar pridružil še ugotovitve, da tudi mednarodna konferenca o manjšinah, ki jo je priredila pokrajinska uprava, ni prinesla tistih sadov, ki smo jih od nje pričakovali, in da so ostali tudi vsi njeni akti pozabljeni. Svoj poseg je govornik zaključil z izjavo, da je Slovenska skupnost pripravljena na soočenje z vsemi demokratičnimi silami za dosego optimalnih rešitev.

Poglobljeno analizo o sedanjem političnem položaju ter o odnosih med strankami je v svojem posegu izvedel svetovalec Volk (PSD), ki je uvodoma dejal, da je politična kriza posledica zgrešene koncepcije javnega upravljanja, ki ni misljeno kot javna služba v korist skupnosti, temveč zgolj kot privilegij, ki pogosto klientskem, korupcijsko in seveda nezaupanja vredno. Socialisti so v preteklosti sprejeli neposredno odgovornost pri upravljanju z namenom, da bi preokrenili politično - upravno os in smeri dejanske družbene preobrazbe. Za razvojanje sedanje politične krize je po mnenju socialistov potrebna predvsem odločitev KD, odločitev, ki mora upoštevati spreminjajočo družbeno - politično ozračje in ga državi ter premostiti zastarele poglede na odnose med strankami in drugimi političnimi silami v državi in na krajevnih ravneh. Ob tem je zgrešeno in demagoško naprtiti odgovornost za sedanjo krizo socializmu, ki so rezultat zadnjih upravnih volitev ocenili kot neavrgljivo simptom družbene in politične rasti ljudstva, ki zahteva razčiščenje večje odgovornosti od ljudstva. Socialisti se potegujejo za dosego večje soglasnosti med strankami glede brezštevilnih problemov ter zavračajo psevdofilozofsko predstavo KD o potrebi kontrapozicije med večino

sko mobilizirati slovensko javno mnenje. Zato Slovenska skupnost toliko bolj obžaluje, da te soglasne zahteve manjšine niso podprle tudi politične sile in stranke, ki imajo v svojih vrstah organizirane tudi Slovence. Slovenska skupnost, prvi poročilo, ponovno poudarja, da bo s svoje strani naredila vse, kar je v njeni politični moči, da delna uprava leveda centra ali tista, ki bo te nasledila, spremeni objavljeni predlog o razdelitvi okrajev tako, da bodo slovenske šole enakopravne in avtonomne zastopane kot šole drugih narodnih in jezikovnih manjšin v državi.

Ob enem poziva predstavnike strank slovenskega šolskega okraja, da v izvoljenih uradnih svetih in drugod glasujejo za predlog o ustanovitvi posebnega okraja za slovenske šole v deželi. V ta namen je že sedaj pripravljena stopiti v stik z njimi ali z vodstvi njihovih strank.

Ob enem poziva predstavnike strank slovenskega šolskega okraja, da v izvoljenih uradnih svetih in drugod glasujejo za predlog o ustanovitvi posebnega okraja za slovenske šole v deželi. V ta namen je že sedaj pripravljena stopiti v stik z njimi ali z vodstvi njihovih strank.

Ob enem poziva predstavnike strank slovenskega šolskega okraja, da v izvoljenih uradnih svetih in drugod glasujejo za predlog o ustanovitvi posebnega okraja za slovenske šole v deželi. V ta namen je že sedaj pripravljena stopiti v stik z njimi ali z vodstvi njihovih strank.

Ob enem poziva predstavnike strank slovenskega šolskega okraja, da v izvoljenih uradnih svetih in drugod glasujejo za predlog o ustanovitvi posebnega okraja za slovenske šole v deželi. V ta namen je že sedaj pripravljena stopiti v stik z njimi ali z vodstvi njihovih strank.

Ob enem poziva predstavnike strank slovenskega šolskega okraja, da v izvoljenih uradnih svetih in drugod glasujejo za predlog o ustanovitvi posebnega okraja za slovenske šole v deželi. V ta namen je že sedaj pripravljena stopiti v stik z njimi ali z vodstvi njihovih strank.

Ob enem poziva predstavnike strank slovenskega šolskega okraja, da v izvoljenih uradnih svetih in drugod glasujejo za predlog o ustanovitvi posebnega okraja za slovenske šole v deželi. V ta namen je že sedaj pripravljena stopiti v stik z njimi ali z vodstvi njihovih strank.

Ob enem poziva predstavnike strank slovenskega šolskega okraja, da v izvoljenih uradnih svetih in drugod glasujejo za predlog o ustanovitvi posebnega okraja za slovenske šole v deželi. V ta namen je že sedaj pripravljena stopiti v stik z njimi ali z vodstvi njihovih strank.

Ob enem poziva predstavnike strank slovenskega šolskega okraja, da v izvoljenih uradnih svetih in drugod glasujejo za predlog o ustanovitvi posebnega okraja za slovenske šole v deželi. V ta namen je že sedaj pripravljena stopiti v stik z njimi ali z vodstvi njihovih strank.

Ob enem poziva predstavnike strank slovenskega šolskega okraja, da v izvoljenih uradnih svetih in drugod glasujejo za predlog o ustanovitvi posebnega okraja za slovenske šole v deželi. V ta namen je že sedaj pripravljena stopiti v stik z njimi ali z vodstvi njihovih strank.

Ob enem poziva predstavnike strank slovenskega šolskega okraja, da v izvoljenih uradnih svetih in drugod glasujejo za predlog o ustanovitvi posebnega okraja za slovenske šole v deželi. V ta namen je že sedaj pripravljena stopiti v stik z njimi ali z vodstvi njihovih strank.

VČERAJ NA DEŽELNI UPRAVI

Predstavniki SGZ na obisku pri odborniku za industrijo

Poudarjena pozitivnost predvidene industrijske cone na Krasu

Deželni odbornik za industrijo in trgovino N. Stopper je včeraj sprejel delegacijo Slovenskega gospodarskega združenja, ki so jo sestavljali predsednik S. Bole, načelnik za zunanjo trgovino J. Stavar ter D. Košuta, A. Semen in direktor V. Kocjančič. Predstavniki SGZ so imeli še enkrat priložnost obravnavati z odbornikom deželne vlade nekatere vprašanja, ki so v središču pozornosti SGZ, kakor tudi gospodarskih operaterjev v deželi na splošno. Predmet posebne obravnave je bilo vprašanje najosodnejših oblik gospodarskega razvoja, ki ga tudi dežela pospešuje s svojo zakonodajo, in sicer konzorcialnega delovanja. Nadalje je bila poudarjena najnost sodobnejše in učinkovitejše oblike pristojnosti in delovanja raznih organizmov, kot so trgovinske zbornice in drugi. Pogovor je nato stekel o gospodarski strani novega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo. Predstavniki SGZ so poudarili pozitivnost predvidene industrijske cone, katere uspehi bodo odvisni predvsem od odprtega pristopa zainteresiranih operaterjev iz Trsta, de

žele in neposrednega zaledja. Se posebej pa so predložili dejstvo, da bo še enkrat naša skupnost primorana v interesu vseh prispevati prvo investicijo — svojo zemljo, kar naj pristojni organi pri nadaljnjem postopanju tudi upoštevajo.

V perspektivi bližnjega obiska delegacije deželne vlade v SR Sloveniji pa so bile nakazane dejanske možnosti in nujne potrebe razširitve malobrojnih sporazumov tako v teritorialnem kot v količinskem smislu. Deželni odbornik Stopper je prijazno nudil potrebna pojasnila na zastavljena vprašanja, obenem pa se obvezal, da bo v mejah svojih možnosti skušal rešiti predložene probleme, nakar so predstavniki SGZ ob slovesu izrazili svojo pripravljenost na nadaljnje sodelovanje.

Jutri na Opčinah občni zbor TPPZ

Jutri ob 9. uri bo v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah imel Tržaški partizanski pevski zbor svoj redni občni zbor. Po poročilih in razpravi o delovnem programu bodo člani zbora obnovili vodilne organe TPPZ.

Predstavitve knjige «Il Carso di Spal»

Drevi ob 18. uri bo v prostorih tržaškega časnikaškega krožka na Korzu Italija 12 uradna predstavitve knjige «Il Carso di Spal», ki jo je sestavil znani umetnostni strokovnjak Giuseppe Marchiori. Isto delo bo od ponedeljka 8. t.m. dalje naprodaj v umetnostni galeriji «Forum» v začetku Ul. Coroneo, kjer bodo istega dne, torej v ponedeljek ob 18.30 odprli tudi obsežnejšo razstavo izbranih del grafikov in kiparjev, ki so razstavljeni v tej galeriji v zadnjih treh letih. Gre za dela kakih dvajset grafikov med katerimi so tudi Edo Murtić, Zoran Mušić, Andrej Jemec in Lojze Spal, ter sedmih kiparjev med katerimi je tudi Dušan Džamonja.

Da bi se izognil srčnjaku je zavozil v jarek

Z jugoslovanskim rešilnim avtom so sinoči prepeljali v tržaško bolnišnico zakonca Stella in Lidio Novelli iz Ul. Foscolo 8. Ko sta se okoli 18. ure s svojim avtom peljala iz Sežane proti Fernetičem, je nenadoma prekal cesto smrt. Novelli je sunovito zavrl, pri tem pa je izgubil nadzorstvo nad vozilom in zavozil v občestni jarek. V bolnišnici so mu nudili prvo pomoč in ga nato odločili v ženo pa se bo morala zdraviti 30 dni na ortopedskem oddelku zaradi zloma poačice in udarcev po vsem telesu.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Družino Gordane in Milana Krajčiča je osrečila drugorojenka

Srečnina staršema iskreno čestita pevskega brata Valentin Vodnik, mali Erik pa želi veliko uspeha v življenju.

Vprašanje svetovalcev PSI v pokrajini

Javno mnenje se mora resno zavzeti za demokratizacijo oboroženih sil

Socialisti zahtevajo, naj pokrajinski svet sproži razpravo o tej tematici upoštevajoč dejstvo, da živi v naših krajih na tisoče vojakov

Socialistični pokrajinski svetovalec Lucijan Volk, Gianfranco Carbone, Cristian Cantis so poslali predsedniku pokrajinskega odbora dr. Mičeleju Zanettiju vprašanje, v katerem ga opozarjajo na to, da v tržaški pokrajini, kakor tudi v vsej deželi Furlaniji - Julijski krajini, obstajajo pomembne vojaške postojanje in tisoči mladincev služijo vojaški rok ter s tem zadostijo izrecni dolžnosti ustave, ne da bi lahko uživali pravice in svoboščine, ki jih sama ustava jamči. To se dogaja zaradi tega, ker še vedno velja fašistični disciplinski pravilnik in vojaški zakonik.

V notranjosti oboroženih sil, med častniki, podčastniki in naborniki se je začela vnetja razprava o problemu demokratizacije. Ni naključje, če se je oblikovalo gibanje javnega mnenja prav med tistimi, ki na sebi čutijo protislovja «dočenega telesa», ki je z zamudo občutili spremembe omikane družbe.

Da oborožene sile predstavljajo življenjski sektor državnega življenja in je treba zajamčiti njihovo integriteto brez vsakršnih miselnih pomislekov, je povsem razumljivo, nadaljujejo socialistični svetovalci svoje vprašanje. To pa še ne pomeni, da so njihovi problemi nedotakljivi, njihovo življenje nespremenljivo in njihova ločitev od družbe

popolna. Samo dejstvo samogibnega dozorevanja znotraj vojaških organizmov v smislu zahteve po obnovitvi je dokaz, da ta vprašanja niso umetna. Za demokratizacijo bi bilo nemišleno in nevarno, če bi izvoljena skupščina, ki predstavlja skupnost, se izognila odgovoru na pozive, ki prihajajo iz notranjosti oboroženih sil. To bi tudi bilo zavarjevanje na poti k cilju oblikovanja stvarne enotnosti med oboroženimi telesi in družbo. Nujno je odprtje vseh stičnih kanalov med družbo in vojsko, da se neposredno zainteresiranim omogoči izražanje njihovih potreb in želja.

Prisilni molk ima za seboj zgodovino nezanimanja in instrumentalizacije, ki sta bila uresničena zaradi pravilnikov in zakonov, ki določajo jasno ločevanje med državljani v civilni obliki in uniformi.

Bitka za svobodno kroženje idej znotraj vojaške organizacije beleži nemalo pozitivnih dosežkov. To so občutili na svoji koti mnogi mladinci, tudi v vojašnicah, ki se nahajajo na ozemlju tržaške pokrajine. Kaznovani so bili pod obzobjem, da so v vojašnice prinesli demokratični tisk ali javno izrazili svoje kritike in nesoglasja o sedanjih ureditvah.

Vse to terja ustrezen odgovor s strani državnega parlamenta. Ni več mogoče odlašati z vprašanji pravičnosti, zdravstva, gospodarskega ravnanja, tehnične pripravljenosti in demokratičnega oblikovanja. Izhajajoč iz tega, nadaljujejo socialistični pokrajinski svetovalci svoje vprašanje, sprašujemo, ali namerava predsednik pokrajinskega sveta tolačiti čustva večine prebivalstva in izraziti željo, v imenu pokrajinskega sveta, da bi bil čimprej odoben novi disciplinski pravilnik ter mirnodovski vojaški zakonik.

Ob enem sprašujejo socialistični pokrajinski svetovalci, če se predsednik Zanettiju zdi primerno, da najvse stik z vojaškimi oblastmi tržaške pokrajine in jim predloži za skrbenost prebivalstva zaradi strahu uveljavljanja nedemokratičnih norm, ki so že premočene, in če namerava dati pobudo za javno razpravo o stanju vojakov, da se še bolj okrepijo solidarnostne vezi med

GLASBENA MATICA — TRST

Sezona 1975-76
Četrty abonmajski koncert

V petek, 12. dec., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

Dirigent: ANTON KOLAR
Solista: DUBRAVKA TOMŠIČ, klavir

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (tel. 418-605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Prosvetno društvo «VESNA» priredi jutri, 7. dec., ob 17. uri v dvorani ljudskega doma v Križu

OTROŠKI NASTOP

pod vodstvom Varne Hafner. Na sporedu so prizori iz basni in glasbene točke. Vljudno vabljeni!

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A.

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar 687.—
Funt sterling 1390.—
Švicarski frank 239.—
Francoski frank 156.—
Nemška marka 262.—
Avstrijski šiling 37,15
Dinar: debeli 35,50
drobni 35,30

MENJALNICA vseh tujih valut

NOVI zastopnik RENAULT v om razpolaga F.ZAGARIA

Trat: Trg Sansovino 6
Tel. 725-380
SERVIS IN REZERVNI DELI
Ul. Lazzaretto Vecchio 24
tel. 62853-4

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 220-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje — Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Zavljice: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI

TEATRO STABILE — Ob 20.30 «IL FU MATTIA PASCAL», T. Kezicha po Pirandellu v izvedbi genovskega Teatra Stabile. Red II. sobota, II. abonmajski predstava. Jutri predstava ob 16. in 20.30. Pri osrednji blagajni, Pasaža Protti 2 (tel. 36-372 in 38-547), sprejemajo rezervacije za vse predstave.

AVDITORIJ

Danes, 6. dec., ob 20.30 Cooperativa Teatro Orazero - Top: «SIGFRID V STALINGRADU» Luigijska Candonija. Izven abonmaja. Za abonente 20-odst. popust. Rezervacije pri osrednji blagajni, Pas. Protti.

VERDI

Jutri ob 16. uri izvenabonmajski predstava Rossinijeva: «SEVILJSKEGA BRIVCA». Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni, tel. 31-948.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE — TRST

Kulturni dom

30 let neprekinjenega delovanja

Anton Leskovec

DVA BREGOVA

Drama - Iz življenja beravcev - v dveh delih

Po dramaturški redakciji M. Beline — priredil J. Babič

Scena Demetrijs Cej
Kostumi Marija Vidauova
Besedilo pesmi Miroslav Košuta
Glasba Aleksander Vodopivec
Lektor Majda Križajeva
Režija JOŽE BABIČ

DANES, 6. decembra, ob 20.30 v občinski tolačnici v Dolini

Predstava bo pod pokroviteljstvom dolinske občinske uprave

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE — TRST

Kulturni dom

30 let neprekinjenega delovanja

Aldo Nicolaj

STARA GARDA

(tragikomedija v dveh dejanjih)

Prevod Borut Trekman
Scenograf in kostumograf Edvard Zajec
Režija MARIO URŠIČ

Jutri, 7. decembra, ob 16. uri — IZVEN ABONMAJA.

Abonenti SSG imajo popust.

Rezervacija vstopnic od 10.30 do 12.30 (razen nedelje), prodaja eno uro pred začetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, tel. 734-265.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE — TRST

Kulturni dom

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

Klaus Eidam

OSTRŽKOVE DOGODIVŠČINE

Prevedel Ervin Fritz
Scena Demetrijs Cej
Kostumi Milena Kumar
Glasb. oprema France Lampret
Koreografija Janez Mejač
Režija Emil Aberšek

V torek, 9. decembra, ob 15.30 PREDSTAVA RAZPRODANA

SPD I. GRUDEN - NABREŽINA

priredi v društvenih prostorih

PROSVETNO DELOVANJE V NABREŽINI NEKDAJ IN DANES

Spored: od 7. do 14. decembra.

Razstava dokumentov

Razstava izdelkov z likovnega natečaja osnovnošolske mladine in z literarnega natečaja za srednješolske dijake.

14. decembra ob 17. uri Zaključna prireditve.

OB NOVI ŠTEVILKI «ČASOPISA ZA SUVREMENU POVIJEST RADNIČKOG POKRETA HRVATSKE»

Italijanski ireidentizem in jadransko vprašanje

Temeljita in vsestranska znanstvena razprava v aktualnem trenutku

II. Druga razprava *Dragovana Šepića* ima naslov «Velika Britanija in vprašanje revizije jugoslovanske - italijanske meje 1. 1941. To je dopolnjen referat z lanskega zborovanja slovenskih zgodovinarjev v Piranu. Ko je pretila Grčija nevarnost kapitulacije, je Velika Britanija skušala pridobiti Turčijo in Jugoslavijo za združenje z njo v obrambi proti nemškemu prodoru na Balkan. Vaba za Jugoslavijo je bila možnost, da bi po srečnem izidu vojne Jugoslavija dobila slovensko in hrvatsko ozemlje, ki je po prvi svetovni vojni pripadalo Italiji. Formalna pobuda pa ni izšla iz Foreign Officea, temveč od jugoslovanskega poslanika v Moskvi Milana Gavrilovića s predlogom, da bi Velika Britanija na mirovni konferenci branila jugoslovansko zahtevno Jugoslavijo do istrskega polotoka, od Gorice in do otokov od jugoslovanske obale. Uspeh je bil ta, da je Vel. Britanija dala vprašanje jugoslovanske - italijanske meje v proučevanje nekega kolektiva v Oxfordu. Ta je končal svoje delo v začetku februarja 1941: priznal je utemeljenost jugoslovanskih zahtev, toda predlagal nekako srednjo rešitev, ki je prepuščala Italiji Trst, Gorico, istrsko obalo, Reko in Zadar. 27. februarja 1941 je angleška vlada sklenila, naj Eden v razgovorih z Jugoslavijo omeji možnost spremembe italijanske - jugoslovanske meje. Toda dogodki so bili hitrejši. 6. marca je kronski svet v Beogradu pristal na pristop Jugoslavije k trojnemu paktu. Odstanjen je bil knez Pavel in padla je vlada Cvetković - Maček; pri tem je imela britanska tajna služba roke vmes.

Druga zahteva po spremembi italijansko-jugoslovanske meje po končani vojni je prišla iz Jeruzalema 20. aprila 1941. Sestavili so jo ministri Krek in Snoj ter Kuhar in Gabrovšek, ki so bili ob izbruhu vojne zbežali v tužino. Ta memorandum je zahteval Tilment (Tagliamento) kot mejo na zahodu. Jugoslovanska vlada v Londonu ni predložila britanski vladi nobene zahteve o reviziji meje z Italijo. Zunanji minister M. Ninčić se je držal izjave, ki jo je Velika Britanija dala knezu Pavlu in ponovila predsedniku Simoviću. Toda slovenski in hrvaški člani vlade so vztrajali pri zahtevi po konkretni izjavi in predsednik vlade Simović je 27. junija 1941 imel na londonski radijski oddaji postaji govor, kjer je omenil osvoboditev vseh Slovencev in Hrvatov, ki so po prvi svetovni vojni ostali zunaj meje. Omenil je Trst, Gorico, Zadar in drugo ozemlje. Njegove besede so nekateri tolmačili, kakor da bi bila to obljuba angleške vlade. Italijani v Ameriki z bivšim zunanjim ministrom Sforzo in znanim zgodovinarjem Salveminiem na čelu so proti temu telegrafsko protestirali in britanski ambasador v New Yorku je dezavuiral Simovića, češ da gre za nesporazum.

Ta incident in še en podoben incident, ki je nastal zaradi pisma, ki ga je minister Krek v novembru 1941 naslovil na zunanje politične urednike dnevnika «The Times» o zadržanju Vel. Britanije v pogledu Italije na škodo slovenskega naroda, sta imela vendar svoj uspeh. Jugoslovansko znanje ministrstva je naposled sestavilo memorandum z jugoslovanskimi zahtevami glede meje z Italijo in ga 27. dec. 1941 izročilo Foreign Officeu, toda ne kot «memorandum», temveč kot «obvestilo» («communications»), v skladu z uradno britansko izjavo, da je «britanska vlada dala jugoslovanski vladi samo tajno uverjenje, da je voljna podpirati vprašanje revizije jugoslovanske-italijanske meje, ako to zahteva jugoslovanska vlada, in da ni prevzela nobene konkretne obveznosti glede teritorij, ki bi ga bila voljna priznati Jugoslaviji».

PISMA UREDNIŠTVU

Zgodovinska resnica ali politična «resnica»?

Nepodpisani bivši borec 9. korpusa razkriva v svojem pismu, ki ste ga danes objavili, dokaj čudne resnice o ruskem bataljonu Bazoviške brigade, ki se nikakor ne ujemajo z resnicami, ki jih poznajo drugi boreci in aktivisti, ter z resnicami, ki jih na osnovi velikega števila pričevanj in dokumentov navaja Franjo Bavec — Branko v svoji knjigi o Bazoviški brigadi.

Nepodpisani bivši borec namreč trdi, da so skoraj vsi sovjetski vojniki, ki so sestavljali ruski bataljon, pobegnili k partizanom iz nemške vojske in da bi bilo praktično nemogoče, da bi pobegnili iz nemških taborišč.

Franjo Bavec pa v knjigi jasno pravi, da «usoda vojnih ujetnikov Rdeče armade, ki so se znašli v Italiji, je bila različna. Mnogi so uspeli ob kapitulaciji Italije pobegniti iz taborišč in so prišli do slovenskih ali italijanskih partizanskih čet. Drugi so pobegnili iz 162. turkustanske divizije, ki so jo organizirali Nemci in je imela v svojem sestavu pretežno bivše sovjetske vojne ujetnike, ki so jih z raznimi obljubami in pritiskom prisilili, da stojijo v njene vrste. Ob prvem spopadu s partizani je markisarije pobegnili.» (Bazoviška brigada, str. 198).

Ob opisu obiska šefa sovjetske vojaške misije se Bavec povrača k opisu poti borec iz dežel Sovjetske zveze. Dvema že omenjenim

V naslednji razpravi zbornika, v «Problemih zahodne meje Jugoslavije in narodnosvobodilni vojni», je vojnik *Kljaković* opisal, kako je vprašanje jugoslovanske-italijanske meje dozorlo do drugega zasedanja AVNOJ-a v novembru 1943, ki je razglasilo priključitev Slovenskega primorja ter Istre in jadranskih otokov k Jugoslaviji.

Iz razprave izvem, kako je maršal Tito pri srečanju na Visu namestnika kralja Petra Subašića, pridobil, da je dal izjavo z zahtevu po priključitvi Istre in Slovenskega primorja. Izjavo, ki je vzbudila nejevoljo W. Churchillja. Ko se je Churchill kmalu nato s Titom srečal v Italiji, je izjavil, da vztraja pri svojem starem stališču. Zdravje tega je maršal Tito 12. sept. 1944 na Visu jasno razglasil, da se jugoslovanski narodi bojujejo tudi za osvoboditev Istre in Slovenskega primorja, ter je dal navodila za ustrezne ukrepe.

O teh ukrepih poroča obširneje *Fabijan Trgo* v razpravi «Pomen končnih operacij Jugoslovanske armade za združenje Istre in Slovenskega primorja z Jugoslavijo». (Med Kljakovićem in Trgov razpravo pa je razprava *Marija Mikolića* «KPJ in KPI v odnosih do NOG v Istri», ki prikazuje težnje za vzpostavitev najširše antifašistične fronte v Istri, v katero naj bi bili vključeni tudi italijanski antifašisti.)

Na Visu sprejeti ukrepi so na eni strani zahtevali pridobitev čim več privržencev za narodnosvobodilno gibanje in za bolj prosto fašizmu na samem terenu, ter organiziranje civilnih oblasti narodnosvobodilnega gibanja, da bi se preprečila zopetna oživitve italijanske suverenosti. Na drugi strani pa je šlo za vojaške ukrepe, o katerih poroča Trgo v svoji razpravi: o ustanovitvi IV. armade JA, o njenem kar epopejskem pohodu z juga Dalmacije, o junaškem preboju nemške fronte pri Reki ter o zmagovitnem prodoru do Trsta, o zavzetju Trsta, kjer se je IV. armada združila z 9. korpusom NOV, ki si je prebil pot do Trsta prek Krasa, in o njuni skupni nadaljnji poti do Soče in še čez, da so tako prehiteli Anglo-Američane, ki so se bližali Trstu z zahoda. Ta zmagovalna pot, ki je edinstveno heroično poglavje v naši zgodovini, je bila nedvomno odločilna za nadaljnji razplet in rešitev vprašanja Istre in Slovenskega primorja.

Sledi najdaljša razprava «Časopis». Spisal jo je *Janko Jerić* in ji dal naslov «Nekateri elementi diplomatske genize vprašanja jugoslovanske-italijanske razmejitve po drugi svetovni vojni do leta 1954». Del tega gradiva je objavil avtor tudi v zborniku «Slovenski Italijani», ki ga je on uredil in ki je prav te dni izšel. Obdelano snov je razdelil na pet poglavij. Prvo obsega dobo od leta 1915 do leta 1934, v katero spadata usodni tajni londonski pakt, ki je bil odločilen za neregiranih mirovni dogovor, po katerem je Italija dobila vso Juljsko krajino (brez Reke), in sporazum med Italijo in Kraljevino SHS iz l. 1924, ki je prinal Italiji pravico tudi do Reke. Drugo poglavje zajema dobo od smrti kralja Aleksandra do napada Italije in Nemčije na Jugoslavijo l. 1941. Za to dobo je značilen italijansko-jugoslovanski pakt iz l. 1937, na večer pred tem, ko se je Mussolini že odločil, da mora zrušiti Jugoslavijo. Tretje poglavje se nanaša na edinstveni pohod IV. armade JA, ki smo ga že omenili pri Trgu v razpravi. V naslednjem poglavju avtor obširno opisuje potek konferenc zunanjih ministrov petih vojn in vojno konferenco v Parizu v naslednjem letu, kjer so določili novo mejo med Italijo in Jugoslavijo ter ustvarili vmesno državno Svobodno tržaško ozemlje. Zadnje

III. Od 20. julija letos pa do 18. januarja 1976 je v Okinavi odprta svetovna razstava pod nazivom «EXPO 75» in ima kot osnovalo temo morje. Razstava se udeležuje 40 držav. Razstavščice je na severnem delu otoka, kakih sto km od Nahe. Japonci so se odločili za to razstavo po uspehu, ki so ga z EXPO 75 doživeli v Oski, in računajo, da bodo s tem uveljavili Okinavo kot turistično središče južne Japonske. Toda oddaljenost Okinave od japonskih glavnih otokov (1600 km zračne črte od O-sake) ter dejstvo, da otok ni v relaciji rednih ladijskih prog govorijo bolj o neuspehu pobude. To dokazujejo tudi številke: 20.000 dnevnih obiskovalcev nasproti 350.000 obiskovalcev na dan v O-saki. Vsekakor pa je pobuda hvalvredna, ker so plaže na Okinavi res lepe in čiste.

Razstavni prostor zavzema površino skoraj 100 ha, od katerih pa je četrtnina na morju. V nekem paviljonu imamo priliko, opazovati kos ledu iz ledenega gorca. Gre za 120 tisoč let star led.

Zanimiv je tudi obisk velikanske akvarije, ki je razdeljen na dva dela: v prvem so korale, ribe, ki pritegnejo pozornost zaradi svojih čudovitih barv, v drugem pa so drugi prebivalci morja, med katerimi so tudi ponosne «mante». Vseh rib je tu nad 800 vrst. Paljon «oceanske kulture» pa razkazuje vse vrste čolnov z vsega sveta, s posebnim poudarkom na tiste čolne, ki so v rabi na Tihem oceanu. Za povezavo med paviljoni skrbijo avtomatska prevozna sredstva, vozila, ki drsijo na starih kolesih, ter vozilo na enotirni progi. Upravljanje je popolnoma avtomatično in so vozila brez osebja.

Posebno pozornost vzbuja Acquapolis, ki je prvo mesto na morju in ki predstavlja nekakšno dobo rešitev problemov urbanizma v obmorskih delih. Acquapolis je otok, ki meri 10 tisoč kv. m ter je lahko zasidran ali pa tudi plove. Sloni na 11 cilindrih. Tu je tudi «galebi most», z «marinarni» pa opazuje življenje v morju in pod morjem, v veliki dvorani

Jugoslaviji, ni nikdar prenehala obstajati od rapalske mirovne pogodbe iz l. 1920 naprej. Zdej, ko so pristojni italijanski vladni predstavniki pri oznanjanju priprav za novi prijateljski sporazum med Italijo in Jugoslavijo bolj ali manj odkrito priznali, da je šlo za «zmožno» interpretacijo, je to vprašanje postalo praktično nepomembno. Zaradi tega pa ni Vukasova razprava nič manj zanimiva. Napetost med državama je popustila in nevarnost nadaljnjih zapletov je odstranjena. Toda ta zignota interpretacija bo ostala kar klasičen primer, kako se taka zmoža lahko hote razpihuje v spor, ki se celo izrodi v konflikt.

Zadnja po zaporedju je razprava *Budislava Vukas* z naslovom «Tržaško vprašanje leta 1974 z gledišča mednarodnega prava», v kateri pisec zavzema stališča mednarodnega prava, ki so jo že po delitvi Svobodnega tržaškega ozemlja med Italijo in Jugoslavijo postavili nekateri italijanski politiki in pravniki in ki so jo lani spet ozvilili uradni predstavniki Italije, da namreč suverenost Italije nad ozemljem Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je bilo l. 1954 prisojeno

še bogato in skrbno pripravljeno bibliografijo, ki obsega 10 strani in kateri je sestavljal *Vlado Ostrič* dal skromen naslov «Bibliografske beleške o naši literaturi za zgodovino jugoslovanske-italijanskih odnosov po drugi svetovni vojni».

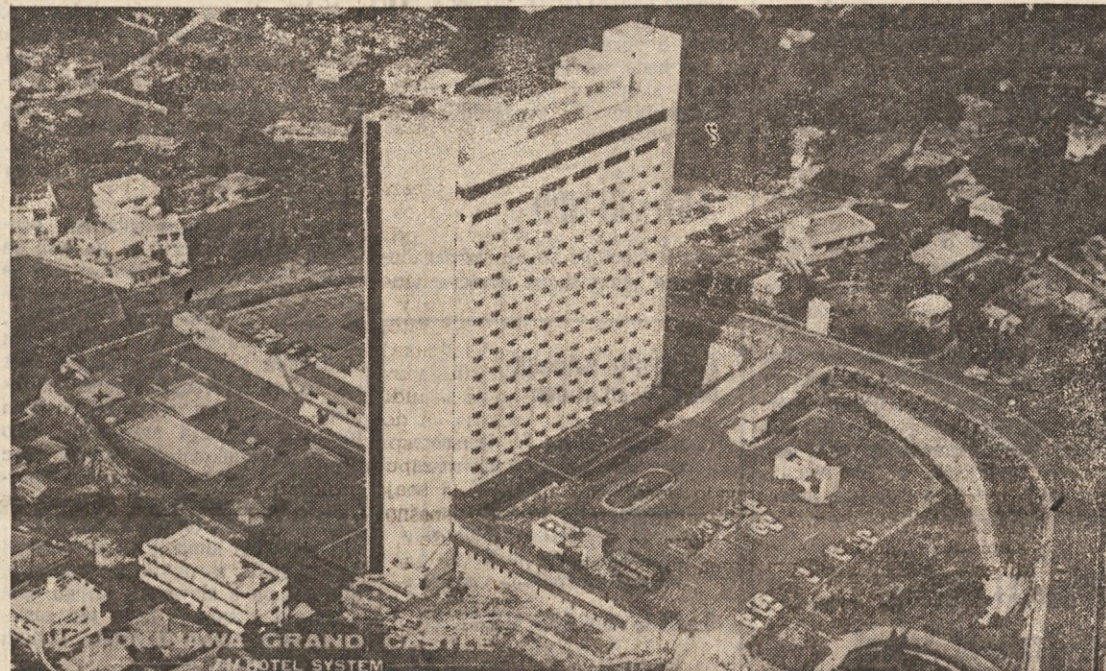
Uredništvo nove številke «Časopisa» moramo biti hvaležni, da je izbralo to monografsko temo, ko se ni bilo glaslo o pripravah za novi italijansko-jugoslovanski sporazum, in da je imelo srečno roko pri izbiri sodelavcev. Sporazum, po katerem bo dokončno rešeno vprašanje meje, tako da bi bili v tem pogledu preprečeni neutemeljeni spori in konflikti med Jugoslavijo in Italijo, je, kot kaže, stvarnost. V naznanilih o pripravah za sporazum so bile bolj manj jasno omenjene tudi razne dolžobe glede ravnanja z našimi grobi in onstran meja. Naša vroča želja pa ni samo to, da pridejo take dolžobe glede Slovencev in Hrvatov pod Italijo v sporazum, temveč, da bi se v duhu sporazuma tudi res izjavila.

DR. LAVO ČERMELEJ

POLETNO POPOTOVANJE PO DALJNEM VZHODU

V sončnem dnevu smo zapustili Okinavo in že po štirih urah bili v Hongkongu

Na majhnem prostoru velikansko mesto - V Aberdeenu živi na čolnih 75 tisoč Kitajcev, ki nočejo zapustiti svojega naselja - Izlet v portugalski Macau

Grand Castle Hotel in Okinavi

pa se lahko seznanili z morskimi florami, ki so v majhnem mestu na morju. Ko vstopiš, dobiš dokument, ki te proglasa za državljana ozimota Acquapolisa. Škoda, da nam je muhasto vreme pokvarilo del obiska, ker smo bili zaradi neadnih ploj pogosto prisiljeni čepeti v paviljoni.

Sredi avgusta, točneje 13., smo zapustili Okinavo. Tokrat v lepem sončnem dnevu. Preleteli smo Formozo in po štirih urah letenja pristajali v britansko kolonijo na Kitajskem ozemlju Hong Kong. Čeprav znaša površina Hong Konga le malo več kot 4 tisoč kv. km, šteje skoraj 4 milijone in pol prebivalcev. Največ ljudi je na otoku ter na polotoku Kowloon, kar v kitajščini pomeni devet zmajev. Tolklo je namreč grčice, ki obdaja «Peninsulo». Čez 22 let bi Velika Britanija morala vrniti Kitajski tisti del ozemlja, ki je znan pod imenom New Territories, ker čez 22 let zapade 99-letni zakup. Danes, logično, nihče ne ve, kaj se bo tedaj zgodilo in ali bo LR Kitajska segla po tem ozemlju, ali pa bo Hong Kong še naprej ostal v položaju, v kakršnem je danes, to se pravi, da bo še vedno kot nekakšna pljuča za Kitajsko.

Glavno središče Hong Konga je Victoria City in sicer na otoku, ki je povezan s Kowloonom z dvema modernima predoroma in s trajekti.

Z vrha otoka, z Victoria Peak je krasen razgled na lepo obalo. Še lepši je ta razgled ponoči, seveda če razgleda ne motita dež ali megla. Ne smemo pozabiti, da je ves Hong Kong prosta cona in zato ena sama velika trgovina. Vse trgovine v mestu se odprejo ob 9. 10. uri dopoldne in ostanejo odprte vse tja do 10. 11. ure zvečer in to tako ob delavnikih kot ob praznikih.

Zanimiv je ogled Aberdeena, tvoj pristanišča sampanov in džunk. Tu živi okoli 75 tisoč Kitajcev, ki so si izbrali za dom otok, barko. Na čolnih imajo prav vse: domove, trgovine, šole, celo bolnišnice. Oblasti si prizadevajo, da bi te Kitajce zvalili, spravili na kopno, vendar so vsa prizadevanja naletela na gluha ušesa. Kitajci so preveč trdno navezani

Na džunkah opazimo tudi pse vrste čao. Ti psi so za kitajsko ribiča nekakšen barometer, ker slutijo nevihto dolgo preden se razvija. Ko se pes skrje na dno ladje in se neče niti dotakniti hrane, pomeni, da se bliža neurje ali tajfun. Tedaj ribič ne okleva, pač pa razpne jadro in pohti v varno pristanišče.

Ogledali smo si tudi Tiger Palm Garden, kjer je zbran delček bogate kitajske mitologije. Vse je tu upodobljeno v zelo živih barvah. V Repulse Bay pa smo obdvovali v restavraciji, ki je last

ameriškega igralca Holdena in ki je na plaži najlepšega kopališča v Hong Kongu. Restavracija je self - service in pripravljenih je tudi na širokih mizah je okoli 100 in vsaka je za različno obdobje. Petek, 15. avgusta je namenjen izletu v portugalsko kolonijo Macau. Je to majhen polotok na Južni Kitajski z otokoma Taipa in Coloane, ki sta povezana z mestom Macau z dolgim mostom. Na skupno 16 kv. m površine živi okoli 220 tisoč ljudi. Iz Hong Konga pri-

deš v Macau z ladjo v treh urah, s hidrogliserjem pa v dobri uri. Seveda, če je morje mirno. Macau je v bistvu velika igralnica, kamor prihajajo predvsem premožnejši prebivalci Hong Konga, do čim imajo domačini svoj igralni kasino, kjer prav tako na lahko zapravljajo svoja bogastva. Poleg že omenjenih igralnic je v Macau zanimiv tudi obisk kitajske meje.

MILADIN ČERNE

(Nadaljevanje sledi)

V ORGANIZACIJI KLUBA TRŽAŠKIH MEDICINCEV

Zanimiva okrogla miza o vzrokih debelosti

O pojavu so razpravljali ljubljanski strokovnjaki

O debelosti je v zadnjih letih veliko govora, vendar na žalost največkrat gledamo nanjo samo kot na nekaj neestetskega, pri čemer pozabljamo, da je debelost v resnici fiziološko - zdravstveno vprašanje. Tako se zgodi, da se povsem nepriljubljeni in neobseščeni predamo zdravnikom, ki nam bo predpisal shujševalne pripomočke, ki pa vprašanje debelosti dejansko ne odpravljajo.

Zato je bila res zanimiva okrogla miza, ki jo je v Mali dvorani Kulturnega doma priredilo Združenje tržaških medicincev, pri kateri je sodelovala ekipa izvedenecov z endokrinološkega oddelka kliničnega centra v Ljubljani — dr. Andreja Kojančič, dr. Urška Gantar, dr. Janez Preželj in dr. Miklavž Petelin. Najprej je bil govor o vzrokih debelosti kot posledici endokrinih obolenj, se pravi hiperplazije nadledvičnih žlez, hipofunkcije ščitne žleze, pomanjkanje spolnih hormonov (ki se kaže v celulitisu), primarna okvara hipofize, okvara centralnega živčnega sistema. Vendar je takih primerov samo 1 odst., kajti v glavnem se debelost zaradi pomanjkanja ali napetega uživanja hrane in tudi zaradi pomanjkanja gibanja.

Pri debelosti ima pomembno vlogo hipotalamus, ki uravnava centre za občutek sitosti in dolga številna maščobnih celic. Zanimivo je, da se pri hujšanju maščobne celice same praznijo, ne pa izločajo in so tako vedno pripravljene sprejeti vase novo količino. Na podlagi tega postajala je dr. Kojančičeva dejala, da je debelost kronična in v bistvu ne-

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Zaupanje vašega nadrejenega vam bo omogočil uspeh pri nekem važnem delu. Nesporazum s sosed.

BIK (od 21.4. do 20.5.) V odločitvah ne bodite prenenagljeni. Rešite družinski spor. Ne zadovoljite vseh zahtev najmlajših.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Okoliščine so nenaklonjene spremembi vašega poslovanja. Sledite že določenemu programu.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Določeni zunanji vplivi ovirajo vaše načrte. Vaš zgled bo v pomoč dragi osebi.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Z reor-

Radio Velevizija

SOBOTA, 6. DECEMBRA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 12.30 Poljudna znanost: Aspekti Kube
Oddajo o karibskem otoku so pripravili Enrico Gastaldi, Aldo Venturini in Gianni Mina
- 12.55 Komični filmi
- 13.25 Vremenska slika
- 13.30 DNEVNİK in Danes v parlamentu
- 14.10 Odprta šola: Tedenska oddaja o vzgojnih problemih
- 17.00 DNEVNİK in Izbranje loterije
- 17.15 Program za najmlajše
- 17.40 Program za mladino: Kitara in jagot
- 18.30 Poljudna znanost: Astrologija
- 18.55 Sedem dni v parlamentu
- 19.20 Nabožna oddaja
- 20.00 DNEVNİK
- 20.40 MAZZABUBU
- Nocojsnja oddaja, ki jo vodi Gabriella Ferri, oživlja Italijo po drugi svetovni vojni toda že v dobi 60. let, torej v dobi tako imenovanega «boom». Oddajo so pripravili v znaku Fellinija, to se pravi tistega italijanskega filmskega režiserja, ki je boje kot kdorkoli znal ustvariti popolno in izrazito sliko o družbenem vzdušju, ki je vladalo tedaj. V mislih imamo njegov film «Skladno življenje». In današnja oddaja, ki se poslužuje tudi samega filma, usmerja svoj objektiv, svoj pogled na najbolj značilne dogodke tistih let, začeni s prvimi «sladenji», pa do norih večerov v rimskem nočnem življenju, pa tudi dogajanja z rimske olimpiade, ki je bila prav leta 1960. Toda to ni vse. S področja ekonomskega booma nepričakovano preidemo v dobo krize, v dobo pomanjkanja energije, v čas, ko je motorizacija ob nedeljah obstala itd. Oddaja nas pripelje torej vse v današnje dni. Kot po navadi bodo tudi tokrat z Gabriello Ferri sodelovali še Montesano, D'Angelo, Lionello in Pippo Franco

CONTROCAMPO

DNEVNİK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 19.00 Dribbling in Sportni dnevnik
- 20.00 Profili ital. povojnih skladateljev: Azio Corgi
- 20.30 DNEVNİK
- 21.00 Balet: GAIANEH
- Baletni ansambl berlinske državne Opere bo spremljavi berlinskega državnega orkestra pod vodstvom Wernerja Stolza izvajal Arama Iljiča Hačaturjana «Balet Gaianeh»
- 22.25 Cannon: EKSPLOZIVNA KNJIGA
- Philip Trask je postal slaven na račun potvorenje skandalistične avtobiografije bogataša Alana Benningsa, ki je bil hkrati lastnik neke družbe. Biografiji, ki jo je napisal ob pomoči Freda Ganderja, bivšega Benningsovega sodelavca. Vtem ko Philip Trask v intervjuju pred TV namerava obrazložiti vsebino svoje druge knjige, namreč to, kako mu je uspelo odkriti Benningsove življenjske podrobnosti, nenadoma umre Gander, in to od srčne kapi. Cannon, ki ga je poklicala Traskova zaročenka Jill, noče prevzeti naloge, da bi branil Traska in začel raziskovati vzroke smrti Ganderja, ker meni, da bi pisatelj hotel izkoristiti njegovo ime za reklamno svoji drugi knjigi. Toda brž za tem spremeni svoje mnenje in začne s preiskavo, kajti med tem je bil ugotovil, da Ganderjev infarkt ni bil navaden infarkt, pač pa posledica pilule in da je Trask dobil eksplozivno pismo. Tu pa se začne Cannonova vmeša in razplet ...

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 9.30 in 10.35 TV ŠOLA:
Seminar, Risanka, Izobraževalna oddaja, Književnost BIH, Leksikon itd.
- 15.15 Oddaja za stike z občinstvom
- 15.55 Nogometna tekma: HAJDUK — BEOGRAD
Prenos iz Splita, v odmoru Propagandna oddaja
- 17.50 Obzornik
- 18.05 N. Ostrovski: KAKO SE JE KALILO JEKLO
- Tretja epizoda nosi naslov «Veliko dejanje»
- Tudi na Rito se naveže Pavel le kot na tovarišico, ki sodeluje z njim v revoluciji. Bliza se zima, mesto pa ne bo imelo dovolj drv za bolnišnice in šole. Vsi vlaki in proge so preobremenjeni, tako pove Zuhraj svoj načrt: zgraditi je treba ozkotirno železnico iz gozda v mesto in to še pred zimo. V nečloveških naporih sodeluje tudi Pavel. Zdej napadejo delavce kontrarevolucionarji, zdej jim ne pripeljejo kruha, zdej ne dobijo izmene. Zgodi se, da jim pripeljejo v pomoč potnike, ki so jih spravili s potniškega vlaka. Med njimi sta tudi Tonja in njen mož. Tako Pavel spet sreča s Tonjo
- 19.10 Razgovor
- 19.30 DNEVNİK
- 19.50 Tedenski zunanje politični komentar
- 20.00 ŽIVLJENJE JE LEPO, serijska oddaja
- 20.40 AKORDI KOSOVA, prenos festivala v Pristini
- 21.40 Moda za vas
- 21.50 DNEVNİK
- 22.10 KOJAK — serijski film
- Današnja nadaljevanje nosi naslov «Najboljši sodnik, ki ga je moč ubiti»

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 15.50 Nogometna tekma HAJDUK — BEOGRAD, neposreden prenos
- 19.30 Otroški kotiček: Z kot živali
- 20.15 DNEVNİK
- 20.30 TRETJI SVETOVNI MIR, dokumentarna oddaja
- 21.30 NAPOLEONOVE LJUBIČI: ROZA
- 22.20 NEVSAKDANJI DAN, balet

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila: 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Iz tedenskih sporedov; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Oddaja za avtomobiliste; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umestnost in prireditve; 18.30 Romantična simfonična glasba; 18.55 Glasbena lepjenka; 19.10 Po družinih in krogih: «Slovenski dom» v Bazovici; 19.25 Jazz; 19.40 Pevska revija; 20.00 Sport; 20.50 Andrej Rudal — Jože Babič: Na konju; 21.30 Pevke.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila: 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 9.00 Folklor; 10.10 Otroški kotiček; 10.40 Priljubljeno jutro; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Plošče; 16.45 Poje Lidija Percan; 17.00 Primorska in njeni ljudje: pogovor s krovodajci; 17.15 Rokster Piero Softici; 18.10 Vročih sto klovatov; 18.45 Spored domaćih viž in napevov; 19.00 Prenos RL; 19.30 Lahka glasba; 22.00 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila: 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje povelje; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.00

Horoskop

ganizacijo dela si boste izboljšali finančni položaj. Veselo vdušje v družinskem krogu.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) V delu ne trajte dragocenega časa. Brzdajte svoj pretrani ponos. Pazite na zdravje.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Spremembe in novosti glede na vaše bodoče delo. Zmagoslavje srčnih razlogov.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) V poslovnem pogledu bo neko potovanje odpravilo spor, ki se že

dolgo vleče. Ljubosumnost.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Okrepili boste poslovne odnose s sodelavci. V čustvenem pogledu zaupajte v bodočnost.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Neki zapleten posel se bo izenačil poenostavil. Doživeli boste zadoščenje od strani družine.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne zaupajte predlogom, na osnovi katerih bi se povečale vaše naloge. Potrebne bodo žrtve.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Bodite trezni v poslovnih razgovorih. V čustvenem pogledu vam bo zaupanje omogočilo uspeh.

MADŽARSKO KMETIJSTVO

Koristne ohišnice

S težavo se na Madžarskem prebija do veljave spoznaje, da ohišnice niso privešek, temveč nujno dopolnilo

BUDIMPEŠTA, decembra — Nedavno je nekdo našel sedem koristi, ki jih imata država in ljudstvo od ohišnice ter srdito govoril o tistih zadržanih voditeljih, ki ne vidijo pomena te male posesti, marveč »se je boje in jo podcenjujejo«. »Sedem koristi« se začne s pomenom zaposlovanja starejših moških in žensk, ki ne morejo delati na zadržanih posestvih, končuje pa se s pozivom, da je treba gojiti tradicijo: človek je zadovoljen in vidi napredek v tem, ker ima polno dvorišče in hlev.

S 30-odstotnim deležem v skupni kmetijski proizvodnji, v kateri je zaposlenih nad milijon gospodinjstev (tretjina vseh), je ohišnica pomemben dejavnik v narodnem gospodarstvu. Ta delež je pri posameznih pridelkih različen ter se giblje med 20 do 30 odstotki pri mesu in — kot primer — 99,5 odstotka pri medu.

Madžarska partija in vlada sta takoj po naglo izvedeni kolektivizaciji v začetku prejšnjega desetletja spoznali vrednost tega »pomembnega dejavnika«, zato sta mu postopno pripisovali čedalje večji pomen. Na tej poti uve-

ljavljanja zlasti v bazi je bilo in je včasih še treba lomiti odpor tistih, ki so mnenja, da kolektivno kmetijstvo za- došča za krite vseh potreb in da je posvečanje velike skirbi ohišnicam samo »dvo- biter sila«.

Takšna mnenja so uspešno spodbijali, gledano v celoti je ohišnica zadnja leta ne le družbeno priznana, marveč hkrati doživlja razmah. Kot preskrbovalke socialističnih državljanov so začeli ohišnice obravnavati kot del socializ- ma, ki ga je treba razvijati. Za- druge so začeli ohišnice če- dalje izdatneje preskrbovati s plemenito živino in s krm- o, s kakovostnim semenom in s strokovnjaki. Hkrati se je uveljavljati tudi strpniški odnos do velikosti ohišnice.

Vendar se zdi, da je ta skrb zadnje čase nekoliko popustila, ker z vasi prihaja- jo vzemirlija poročila o naglem upadanju staleža ži- vine. Statistika pove, da se je v zadnjih mesecih znatno število prašičev za cel mil- lion na ohišnicah in v drugih majhnih gospodarstvih, ki redijo živino. Milijon pa je skoraj tretjina prašičev, ki jih imajo državna posestva in zadruge skupaj. Znižuje se tudi število govedi, kar še bolj zapleta položaj.

Ovce so zgodba zase v enem desetletju se je njho- vo število zmanjšalo od 3,5 na dva milijona. Kronisti je z vzhodnim zapisal: »Čelo od te- ga števila dobimo letno 20 milijonov dolarjev za jagnje- ta, pred 150 leti pa je bilo na naših pašnikih kar 14 mi- lijonov ovac...«

Soglasno so ugotovili, da drobnim proizvajalcem poje- ma volja iz treh razlogov: že rejena živina ni pravočasno odkupljena, ljudje so pri- zide ali prestrašeni zaradi višjih davkov, zadruge niso več tako radodarne pri pre- skirbi ohišničarjev s potreb- no krmno.

Spet se je začelo prepuš- čanje, da ohišnica ni prive- sek, s katerim se mora socia- listično kmetijstvo časovno sprijazniti, marveč izraz dol- goročnih potreb.

Uvedli so nujne ukrepe, da bi bil na vasi kar najbolje izkoriščen ta potencial, v ka- terga vlagajo zelo malo davkarjem, ki so bili pone- kod nestrpni in prestrogi, pa so sporočili, da v prihodnje ne smejo ljudem jemati vo- lje do reje živine.

Ce ima kak inženir kje na

podeželju nad sto prašičev — bili so tudi takšni primeri — in najema za to tujo delov- no silo, so davčne skarje lahko ostre, nikakor pa ne smejo prizadejati tistega — pa čeprav ima v hlevih sto pra- šičev — ki najprej opravi svojo dolžnost v zadruzi, na- to pa nadaljuje doma in v tako imenovani »drugi izme- ni« zaposli vse svoje doma- če.

Brez ohišnic ne gre. Podat- ki, da bi morali za tisto, kar dajejo ohišnice, razen ve- liko denarja, ki ga ni, zapo- siliti okoli 300.000 delovnih ljudi, ki jih prav tako ne bo v prihodnjih šestih ali sed- mih letih, je eden najveš- jih in najbolj prepričljivih argumentov za ohranitev in razvoj te male posesti.

MILOŠ ĐOKOVIĆ

Nesmrtni kolaboracionist?

Francoska akademija ni klub, marveč ustanova naj- plemenitejšega in najvišje- ga nacionalnega značaja, zato Pierre Emmanuel v ne- njem ne more sedeti s Fe- licienom Marceaujem. Ne- kaj minut po tistem, ko je 28 glasujočih akademikov oddalo svoj glas in ko se je izkazalo, da je Marceau dobil 15 glasov, je Pierre Emmanuel oddal stalnemu sekretarju akademije pis- mo, v katerem pravi, da zapušča ustanovo.

Pierre Emmanuel je bil iz- voljen v Francosko akade- mijo leta 1968 na izprazni- ni sedež maršala Juina. Kot aktivni član francoske- ga odporiškega gibanja in tudi kot takšen pisatelj se je zmerom imel za »ve- stega človeka« besedi in spominu tistih, ki so iz- ljubili do človeške bese- de in do resnice padli v Hitlerjevi Evropi. Zato Pi- erre Emmanuel noče biti član Francoske akademije, ki je zdaj sprejela na se- dež pokojnega Marcela Ach- arda človeka, ki je med drugo svetovno vojno sode- loval z okupatorjem — Fe- licienom Marceaujem.

Louis Caretta — kot pi- satelj Felicien Marceau — je tudi po Emmanuelovih besedah »dobar pisatelj«, vendar se je tedaj, ko so Nemci zasedli njegovo rod-

no Belgijo, odločil za na- pačno stran. Od začetka okupacije do leta 1942 je namreč sodeloval v okupa- cijskem belgijskem ra- diu. V oddajah, ki so sodile pod njegovo »ob- last«, je med drugim pove- dal tudi to, da Nemci »ko- rektno ravna« z ujetniki v Nemčiji ter da »zave- zniško bombardiranje Lié- gea služi sovražniku«. Ze- leta 1944 je Marceau zbe- žal v Francijo, dve leti ka- sneje pa so ga v Belgiji ob- sodili na petnajst let ječe- ter 500.000 frankov denarne kazni.

Louis Caretta postal fran- coski državljani. Ze dotle- je napisal več pomembnih del (predvsem komedijo »Jajce«, pozneje pa — zlasti po biografiji »Krat- ka leta«, v kateri je obra- čunal s svojo medvojno preteklostjo — se je nje- gova ustvarjalna dejavnost še razmahnila. Za roman »Creezy« je leta 1969 dobil Goncourtovo nagrado, naj- višjo nagrado, najvišje pri- znanje za knjižno delo v Franciji.

Novi akademik misli, da Pierre Emmanuel nima pravice skrbeti za njegovo

na njegov sedež drug aka- demik.

Francosko akademijo so doslej že nekajkrat prete- sali podobni viharji. Za najznamenitejšega velja od- stop orléanske škofa Du- panloup, ki je odšel, ko je akademija decembra 1871 izvolila avtorja odličnega slovarja Emila Littraja, po škofovem mnenju »ilustra- torja ateizma« (akademijo je pač po želji kardinala Richelieuja ustanovil Lud- vik XIII.).

Iz jeze, ker Paul Mo- rand v maju 1959 ni bil izvoljen v akademijo (iz- volili so ga šele 1968), je odstopil njegov zagovornik Pierre Benoit.

Vladar ali predsednik re- publik kot zaščitnik akade- mije tudi lahko naredi konec akademikove nesmr- tnosti, vendar mora novi kandidat počakati pravo smrt, da se sedež izprazni. V začetku 18. stoletja je moral zapustiti akademijo Abbé de Saint Pierre, ker je v svojem delu napadel absolutno vladarjevo oblast. Zaradi kolaboracionizma so bili črtani iz akademije Abel Bonnard, Abel Her- mant, maršal Pétain in Charles Maurras. Vendar so prva dva zamenjali, ko sta bila še živa, druga dva pa po njuni smrti.

STANE IVANČ

Okence v svet

Glede na to, da je bil Marceau v Franciji, ni mo- gel v šestih mesecih prosti- ti za revizijo procesa, ni mogel prositi za rehabili- tacijsko, ker ni odšel dela kazni, ni mogel prositi kra- lja za milost, ker ne priz- na obsojbe, ki je po nje- govem političnem. Tako je ostal v Franciji in tako ne sme v Belgijo.

V letu 1969 sta general- de Gaulle in premier Deb- šel menila, da vsa ta dej- stva ne nasprotujejo na- turalizaciji Feliciena Mar- ceauja, in tako je nekdanji

čas, ker je to pač samo stvar Feliciena Marceauja. Zato bo seveda ostal v aka- demiji. Kakor bo bržkone ostal Pierre Emmanuel, kaj- ti nesmrtnost akademiko- va preneha šele z njegovo smrtjo... Pierre Emmanu- el ob četrtnih med 15.30 in 16.30 uro ne bo pod ku- polo, da bi s kolega boga- til akademiji slovar (zdaj so pri črti d), odpovedal se je vsem častem, ki mu grejo kot akademiku, ne more pa se odpovedati članstvu. Šele po njegovi smrti bo torej lahko sedež

statut sklada, ki bo urejal odnose med članicami in do- ločal merila pomoči. Kot je rekel dr. Sabad, je Kuvajt pravi kraj za ustanavljanje vseh takih mednarodnih in- stitucij, saj tu delajo že izo- lani finančni in ekonomski strokovnjaki. Ambicija te de- že, da bi zamenjala Bel- rut, ki zaradi političnega po- ložaja v Libanonu ne more več igrati vloge finančnega središča Bliznjega vzhoda, se kaže tudi v ustanavljanju mnogih drugih finančnih us- tanov in skladov, kot so ara- školi sklad za razvoj, afro-ara- školi sklad za investicije in zunanjo trgovino itd.

Kuvajt ima sicer že zdaj konkurenco v Teheranu, pa tudi v drugih državah ob Arabsko-perzijskem zalivu, to- da sprito finančne moči, spretnih strokovnjakov in boljših zvez s svetom (po umetnem satelitu) v Kuvajtu upajo, da bo nafta še samo prinesla deželi v dvajsetih le- tih politiko, za kolikor so dru- gi potrebovali 200 let, temveč da bo ustvarila tudi temelj za nadaljnji razvoj. Ko nafta ne bo več toliko in ko ne bo več na razpolago po sedanjih cenah.

Treba pa bo še veliko tr- daja, preden bo ta dežela, v kateri so Kuvajčani »narod- nostna manjšina« (od milijon prebivalcev jih je samo 450 tisoč) te svoje cilje tudi ure- šila, saj tu priznavajo, da je zanje vse prišlo nekako prehitro.

MLADEN STANIČIĆ

Prelivanje nafte

Kuvajčani imajo veliko nafte, vendar vedo, da ne bo tra- jala večno - Poudarek izobraževanju - Pomoč nerazvitim

OD POROČALCA »VJESNIKA« POSEBEJ ZA »DELO«

KUVAJT, decembra — Vse države, članice organizacije arabskih proizvajalcev nafte (OPEC), ki so pravkar končale zasedanje v Riadu, so podprle Kuvajt v njegovi nameri, da popo- loma prevzame v svojo last dve največji multinacionalni družbi, ki črpata nafto v Kuvaj- tu: to sta angleška »British Petroleum« in ameriška »Gulf Oil«.

Kuvajtska državna družba »Kuwait Oil Company« je imela doslej 60 odstotkov del- nic teh dveh družb in je prav- zdaj začela akcijo za preosta- lih 40 odstotkov delnic. Po- vrnitvi iz Riada je kuvajtski minister za nafto Abdulmuta- leb al Kazemi izjavil: »Ta podpora pomeni manifestaci- jo bratских odnosov med dr- žavami Arabskega zaliva.« Iz- razil je upanje, da bodo pred- stavniki teh družb zdaj bolj pripravljeni za pogajanja, ki so že dolgo v slepi ulici. »V nasprotnem primeru pa si Kuvajt pridržuje pravico, sprejeti ukrepe, s katerimi bi prevzel lastništvo nad svo- jimi petrolejskimi vrelci.«

Ta dogodek, kot tudi vse drugo, kar je v zvezi z nafto, je v tej deželi osrednja tema dneva, kar ni nič čudnega, saj gre za drugega izvozni- ka nafte na svetu. Kuvajt je ta- ko bogat z nafto, da bi sploh ne bilo treba proiz- vajati ničesar drugega. Je

sorazmerno največji izvoznik na svetu, s 590 dolarji na prebivalca, tako da lahko z njim popolnoma krije vse svoje potrebe. Seveda pa Ku- vajčani dobro vedo, da »n- ro zlatob« ne more trajati ve- čno: če bi ga črpali toliko, kot so ga lani, bi ga bilo kve- čjemu še za dve generaciji oziroma za 80 let. Zato zdaj temeljito razmišljajo o razvo- ju drugih gospodarskih panog, kar nameravajo doseči pred- vsem z — vlaganjem v ljudi.

Sole in fakultete so v Ku- vajtu praviloma najlepše stav- be v deželi. Za mladega Ku- vajčana ni noben problem dobiti študentskega, ne v Kuvaj- tu ne kje drugje na svetu. Trenutno študira na fakul- tah okoli 3000 študentov, do- gaja pa, da se celo posamez- ni bogataši podeljujejo št- ni študij, mu zato ne bo ni hu- dega: dežela je dovolj boga- ta, da lahko utpi takšno iz- gubo.

Čeprav na široko sodeluje- ju z razvitimi državami (Ame- ričani, Japonci, pa tudi mnogi drugi so zasedli vse mno- gne sobe), pa posvečajo naj- večjo pozornost razvijanju gospodarskih stikov z nevr-

Prva generacija mladih strokovnjakov se je že vrnila s študija, odvrila svoja ev- ropška oblačila in se oblekla v tradicionalne dišadise (ob- leka, ki jo v glavnem nosijo samo Kuvajčani, ne pa tudi tu- tujci, ki tukaj delajo) in se posvetila razvoju dežele. O njih je že tudi po svetu segel glas, da so dobro izolirani in podkovani, spretni, da samo- stojno manipulirajo z miljar- dami, da znajo poslati ni- manj uspešno kot njihovi bolj izkušeni, razviti partner- ji. Če pa se kateremu kaj zgodi, da s kakšno posamez- no poslovno potezo izgubi mi- lilion, mu zato ne bo ni hu- dega: dežela je dovolj boga- ta, da lahko utpi takšno iz- gubo.

Čeprav na široko sodeluje- ju z razvitimi državami (Ame- ričani, Japonci, pa tudi mnogi drugi so zasedli vse mno- gne sobe), pa posvečajo naj- večjo pozornost razvijanju gospodarskih stikov z nevr-

ščenimi, zlasti z najbolj na- razvitimi deželami. Če upo- ševamo bogastvo te dežele, je seveda jasno, da gre pri tem predvsem za njeno pomoč najbolj nerazvitim. Lani je dal Kuvajt pomoč v vredno- sti 4,8 odstotka družbenega proizvoda ali 10 odstotkov od- vseh svojih naftnih dohod- kov. Prav zdaj Kuvajt podpi- suje pristopnico k skladu za solidarnost in za ekonomski in socialni razvoj nevršče- nih, ki bo imel svoj sedež v Kuvajtu. Te dni je Jugosla- vijca, kot peta po vrsti, pri- stopila k skladu — v njenem imenu je pristopnico podpisal veleposlanik Lazar Živulj — in se s tem obvezala, da bo dala začetni prispevek 600.000 dolarjev k začetni glavnici sklada.

Dosedanji podpisniki so še Kuvajt, Sri Lanka, Dahomej in Niger. Za udeležence pa ni obvezno, da svoj delež vplača v konvertibilni valuti, vplača ga lahko tudi z razni- mi finančnimi instrumenti, ki bi spodbudili sodelovanje ne- vrščenih.

Direktor sklada dr. Ibrahim Sabad je v pogovoru z dopisnikom »Vjesnika« dejal, da bo sklad začel delovati, ko bodo zbrali in ratificirali 40 podpisov. Tedaj bo začel na glavnici znašala skupno 22 milijonov dolarjev. Pouda- ri pa je, da je to prvi med- narodni sklad, v katerem bo vsaka članjena država, ne glede na to, koliko bo nade- lje prispevala v sklad, imela po en glas. Pripravljajo tudi

statut sklada, ki bo urejal odnose med članicami in do- ločal merila pomoči. Kot je rekel dr. Sabad, je Kuvajt pravi kraj za ustanavljanje vseh takih mednarodnih in- stitucij, saj tu delajo že izo- lani finančni in ekonomski strokovnjaki. Ambicija te de- že, da bi zamenjala Bel- rut, ki zaradi političnega po- ložaja v Libanonu ne more več igrati vloge finančnega središča Bliznjega vzhoda, se kaže tudi v ustanavljanju mnogih drugih finančnih us- tanov in skladov, kot so ara- školi sklad za razvoj, afro-ara- školi sklad za investicije in zunanjo trgovino itd.

Treba pa bo še veliko tr- daja, preden bo ta dežela, v kateri so Kuvajčani »narod- nostna manjšina« (od milijon prebivalcev jih je samo 450 tisoč) te svoje cilje tudi ure- šila, saj tu priznavajo, da je zanje vse prišlo nekako prehitro.

MLADEN STANIČIĆ

SUŽENJ PETER

Kdo je kriv?

Pri Metzu so po 33 letih odkrili Polja- ka, ki ni vedel za konec druge vojne

OD NAŠEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 3. decembra — Težko je verjeti: v tako moderni državi, kot je Francija, ter v letih, ki veljajo za veliko do- bo vsesplošne informacije in informiranosti, so pred dnevi našli človeka, ki ni vedel, da je Hitler mrtve in da je druge svetovne vojne že davno konec. Devetinsiridesletni Peter Zboriwezt, tlačan ali skoraj suženj na francoski kmetiji, je te dni stopil v civilizirani svet kot tisti japonski vojak, ki je v otoški džungli še zmerom prežal na sovražnika. Ven- dar vasi v bližini Metz niso japonski otoki, ki rekli.

Prvih šestnajst let svoje- ga življenja je Peter Zbori- wezt preživel v rodnem kra- ju Rokurchev na Poljskem. Nemčija je napadla Poljsko, druga svetovna vojna je di- vala skoraj po vsem svetu, ko so s transportom pripe- ljali mladega Poljaka za te- žaka v zanikano lorensko (tedaj lotarijsko) vasico Reineange. Tisti kraji okrog Metz so bili v težji zgodov- ini francosko-nemški odno- sov zdaj v eni, da v drugi državi — nobena pa se ni kaj posebej zavzela zanje in še danes sodijo med zaosta- le v Franciji. Ljudje govo- rijo svoj jezik, ki je bolj nemški kot francoski.

V uradnem obsevanju na to- leto francoskino. V Reinean- ge so Nemci dali mladega Poljaka kmetu Nicolasu Du- montu, lastniku majhne kmetije (18 hektarov), kjer je zmerom manjkalo vsega — od delovnih rok do hra- ne. Stari Dumont, ki ga živ- ljenje ni prepričalo, da je treba ljubiti svojega bližnje- ga, se je poljskem delavcu razveselil. Dobil je zastoni- karsko delovno silo — in to je bil Peter Zboriwezt vse do konca letosnjega no- vembra.

»Lorenski suženj«

Peter je delal od štirih zjutraj do pozne noči, spal je v hlevu, ker je bilo v njegovi podstrešni sobici pre- mrzlo, jedel je sicer za dru- žinsko mizo, dobival je ne- kaj čunji, od nedeljav pa ne- kaj frankov za vino v vaš- ki gostilni. Tako je minilo trideset let, ne da bi Peter vedel, da je konec vo- je, da gre lahko domov ali kamorkoli drugam. V treh desetletjih je postal lorens- ki suženj, kot zdaj piše v to- kaspisih.

Medtem se je marsikaj zgodilo in v Petrovem živ- ljenju bi moral biti velik do- godek smrt starega Nicolasa Dumonta. Tada sin se je vr- gel po očetu in Felicien Du- mont je skrbel da mu Pol- jak ne bi ušel. Strašil ga je z žandariji (in Peter ni ve- del, kdaj so žandari) spet postali francoski, ko pa lu-

dje okoli njega govorijo je- zik, ki je prejel podobno nem- ščini kot francosčini). Včasih se ga je politični obup in sku- šal je zbežati, pa ga je Du- mont že spravil domov in pretepel. Sicer pa ni imel ne dokumentov ne denarja in za Francoza je še danes »nepismene«, ker ne zna pisa- ti francosko, čeprav govori njihov jezik.

Morda bi Peter Zboriwezt tako živl do smrti, če ne bi letos srečal rojaka, ki je bil med vojno tudi kmetijski de- lavec (brezplačen), potem pa je ostal v Franciji in delal na kmetiji, vendar za pla- čilo. Rojak je povedal Petru, naj se pritoži, in Peter je v poljsčini napisal pismo in ga poslal ministrstvu za de- lo. Protestiral je, ker za svo- je delo ne dobi plačila.

Felicien Dumont, ki mu kmetija prinaša premo, ta- ko da mora delati v tovar- ni, se zdaj brani, češ da je Poljak pač hotel ostati pri njem, ker se je bal »rde- čine«, ko so prišli na oblast v njegovi domovini (kako je to vedel, če ni vedel da je konec vojne?), češ da mu ni daljal plače, ker bi vse zapi (saj pravi pregovor v Franciji, da si »pijan kot Poljak«) itd. Brani se tudi s tem, da je od leta 1954 pla- čeval socialno zavarovanje za »svojega« Poljaka, se pravi, da bo Peter nekega dne dobil pokojnino. Kaj pa pla- čilo za nazaj?

Po francoskih paragrafih ba- je ni mogoče nič storiti ne zoper družino Dumont ne v korist Petera Zboriwezt. Poljski konzulat je sicer vi- zijo pritožbo, vendar nič ne- ve, kaj se bo z njo zgodilo. Vendar to navsezadnje ni važno.

Važno je nekaj drugega: Kako je mogoče, da je Pe- ter Zboriwezt celih trideset let delal kot sam in v tolikih nevednosti? Saj ni normal samo svojega gospo- darskega, marveč tudi osebe. Danes, ko so časpisni in ra- dio v vsaki vasi, je težko razumeti, da človek v Fran- ciji ne bi mogel zvedeti vsaj tega, da je vojne konec.

STANE IVANČ

Čehoslovaška panorama

Kaj je „realni socializem“

Ob pismu pred partijskim kongresom

Centralni komite čehoslovaške komunistične partije je nedavno naslovil vsemu partijskemu članstvu pismo o pripravah na 15. kongres KPC, ki bo sredi aprila prihodnjega leta. Pismo analizira sedanji gospodarski in po- litični položaj v deželi in določa pou- čarke, na katere naj bodo komunisti še zlasti pozorni pri svojem delu.

Velik del pisma je posvečen gos- podarskim vprašanjem, ki bodo očito imela najuglednejše mesto tudi na sa- mem kongresu. Na njem bo namreč sprejet nov petletni gospodarski načrt, ki ga zdaj pripravljajo. Sprejeto je načelo, da se mora čehoslovaško go- spodarstvo tudi v naslednji petletki razvijati dinamično in zadržati relati- vno visoko stopnjo rasti. Nacionalni dohodek bi moral po načrtu narasčati za 55 odstotka na leto, industrijska proizvodnja se mora v petih letih po- večati za 33 do 34 odstotkov, kmetijs- ka za 14 do 15, gradbeništvo pa za 35 odstotkov. Pri razvoju industrije bodo prednost še naprej imele stroje- gradnja, kemija, energija in proizvo- dnja gradbenih pripomočkov. Zlasti strojegradnjo pripisujejo kar največji pomen; na tem področju se mora proizvodnja povečati kar za petdeset odstotkov, kajti stroji so najpomemb- nejše čehoslovaško izvozno blago in v njihovem večjem izvozu naj bi po-

krili del stroškov za čedalje dražji uvoz surovin in energije.

Dražje surovine

Pismo z zadovoljstvom ugotavlja, da so naloge tekoče petletke v glav- nem izpolnjene, ponekod tudi prese- žene, vendar hkrati opozarja, da bodo objektivne okoliščine v novi petletki težje, kot so bile v sedanji. Težave bodo nastale, »ker je naša dežela od- visna od uvoza večine najpomembnej- ših surovin«.

Največ in najpomembnejše su- rovine uvaža Čehoslovaška iz Sovjetske zveze, med drugim praktično vsa na- to, železo in železno rudo, bombaž, azbest, naravni plin in še kaj. Prav pri preskrbi s sovjetskimi surovinami pa se je zadnje čase precej spre- menilo. Sovjetska zveza je do letos pro- dajala drugim članicam sveta za v- jemno gospodarsko pomoč (SEV) su- rovine po cenah, ki so bile precej niž- je od onih na svetovnem trgu, poleg tega pa so jih določali za pet let vna- prej in se ves ta čas niso spreminja- le, ne glede na nihanja na svetovnem trgu. Objektivno je bilo tako stanje zelo ugodno za uvoznice sovjetskih surovin, manj pa seveda za samo ZSSR.

Letos je ZSSR zvišala cene svojim surovinam do 100 odstotkov, poleg te- ga pa so v okviru SEV sklenili, da bo- do cene surovin spremenljivi vsako leto

na podlagi petletnega povprečja na svetovnem trgu. To pomeni, da se bodo cene surovin znotraj SEV po- stopoma blizale svetovnim; vsako leto bodo drugačne, le da ne bodo izpo- stavljene tako ostrim konjunktornim nihanjem, ker se bodo oblikovale na podlagi petletnega povprečja.

To je prva bistvena novost, ki jo močno občutijo vse članice SEV, ki so pretežno uvoznice surovin — in med temi je tudi ČSSR. Druga po- membna novost pa je zmaga načela, naj članice SEV same investirajo v razvoj sovjetske surovinske industrije, če želijo sovjetske surovine. Ideja o skupnih vlaganjih v sovjetske su- rovine vire je sicer že precej stara, vendar je doslej ni bilo lahko ure- šiti, ker je bilo za druge članice SEV veliko bolj ugodno kupovati ce- nene sovjetske surovine, skrb za nji- hovo proizvodnjo pa prepustiti Sov- jetski zvezi sami. Toda surovinska kriza, ki je zadnja leta dobila globalne dimenzije, je postavila uvoznice suro- vin v SEV pred dejstvo, da so surovi- ne ne le vedno dražje, ampak jih je tudi čedalje težje dobiti. ZSSR pa s svoje strani lahko surovine ugodno prodaja za trdno valuto. Misel »kdo- hoče surovine, naj da denar za njih- ovo eksploatacijo« torej ni več le ra- zaliziranje o pravičnosti, ampak stvar- nost, o kateri ne kaže izgubljati kdove koliko besed.

Zato ni nič posebnega, da zdaj vse evropske članice SEV skupno gradijo na primer 2.750 kilometrov dolg pi-

novod od Urala do sovjetske zahodne meje, po katerem jim bo Sovjetska zveza pošiljala 15,5 milijard kubnih metrov plina na leto. Podoben je pri- mer s celulozo; članice SEV so nave- zane na uvoz celuloze iz Sovjetske zve- ze in zato z lastnimi sredstvi gradijo kombinat za proizvodnjo celuloze v Vzhodni Sibiriji, ki bo imel letno zmogljivost pol milijona ton celuloze. Bolgari na primer s svojimi delavci, stroji in sredstvi sekajo les v nepre- glednih gozdovih na evropskem severu ZSSR, Madžari pa gradijo jeklaro v ZSSR, ki bo delala za njihove potrebe.

Skupna vlaganja v ZSSR

Take primere bi lahko še naštevati, a že ob teh je jasno, da gre za spre- minjanje nekoliko nenormalnega raz- merja, ko je bila Sovjetska zveza le dobavitelj cenjenih surovin, ne da bi od tega imela (v ekonomskem smislu) kakšen poseben dobiček. Nov način oskrbe s sovjetskimi surovinami ima sicer še vedno prednosti — zagoto- vljene so zadostne in stalne količine, cene pa vendarle niso tako izpostavlje- ne dnevnim konjunkturi kot one na svetovnem trgu — je pa objektivno se- veda tudi precejšnja nova obremenit- ev za gospodarstvo tistih članic SEV, ki so največje uvoznice surovin.

Zaradi vsega tega je razumljivo, če CK KPC v omenjenem pismu opozar- ja, da bo naloge novega petletnega plana težje izpolniti kot doslej. Zaradi tega poziva k splošnemu in strogu- mu varčevanju s surovinami in z energijo, zahteva pa tudi boljše organizacijo dela, boljše izkoriščanje zmogljivosti, delovne sile in delovnega časa, kar vse naj bi pripeljalo ne le do večje, am- pak tudi do boljše in cenejše proiz- vodnje.

Ob tem je treba še upoštevati, da je razmeroma precej napet tudi so- cialni program, ki je bil sprejet na zadnjem, štirinajstem kongresu KPC. V tekoči petletki je med največjimi dosežki s tega področja predvsem znatno povečana izgradnja stanovanj in pa pomoč družinam z otroki, mla- dim družinam, materam in starim ljudem. Tudi v novi petletki bo ure- ševanje zastavljenega socialnega programa zahtevalo veliko sredstev. Tako na primer plan, predvideva, da bodo zgradili 640.000 novih stanovanj, že s prvim januarjem 1976 pa bo za- čel veljati novi zakon o socialnem za- varovanju, na osnovi katerega bodo 93 odstotkom vseh upokojencem zvi- šali pokojnine.

Druga velika tema, ki jo obravnava omenjeno pismo, je ideološko delo, ki

je v glavnem osredotočeno na boj proti buržoazni ideologiji, tako doma- či kot uvoženi. O nevarnosti iz tuji- ne, je v pismu rečeno: »Strateški cilj im- perializma v boju proti socialistični skupnosti in družbenemu napredku se ni spremenil... Zelo pomembno je, da najširše množice delovnih ljudi spoznajo, da naš razredni sovražnik menja taktiko, da išče bolj zvit pot, boja in da težišče svojega uničevalne- ga delovanja proti socializmu čedalje bolj prenaša na področja ideologije.«

Zaradi takega stanja naj bi še več pozornosti posvetili vzgajanju socia- lističnega patriotizma in internaciona- lizma, vzgajanju pomena na socialistič- no domovino, pomena zaradi pripadno- sti k socialistični skupnosti ter po- glabljanju prijateljstva in bratstva s sovjetskimi narodom. Sovjetska zveza, oziroma odnos do nje, je sploh osred- nja tema v vsem ideološkem delu in osrednji kriterij: »Sovjetska zveza no- si na svojih ramah največjo težo boja za mir in napredek po vsem svetu, za svobodo narodov in demokracijo. Brez Sovjetske zveze, brez njene vse- stranske pomoči ne bi mogli uresni- čiti programa, k smo si ga zastavi- li... Obramba in nadaljnji razvoj na

SMUČANJE

VELESALOM V VAL D'ISERE

Že v prvem nastopu za SP G. Thöni na vrhu lestvice

Stenmark ni mogel nadomestiti zamude iz prvega spusta - Krizaj odstopil

VAL D'ISERE, 5. — Italijanski reprezentant Gustav Thöni je sijajno startal v letošnjem tekmovanju za svetovni smučarski pokal. Že v prvem nastopu (v veleslalomu na "Kri-tem" prvega snega) je zasedel 1. mesto, poleg tega pa je bil premagal svojega najnevarnejšega nasprotnika Šveda I. Stenmarka.

V prvem spustu je Thöni vozil naravnost fantastično. Na cilj je prišel z naskokom kar 2"20. Za Stenmarka je tako ostalo le malo možnosti, da bi lahko v drugem spustu nadoknadil zamujeno. Dosegel je sicer najboljši čas, ki pa je bil za skupno lestvico še vedno za 3 desetinke sekunde prešlab, da bi lahko z njim spodrinil Thönija s prvega mesta.

Jugoslovani so bili po prvem spustu 33., vendar je v drugem padel in odstopil.

Lestvica prvega letošnjega veleslalomu za SP je takak:

1. Gustav Thöni (It.)	3'23"36
2. Ingemar Stenmark (Šve.)	3'23"66
3. Piero Gros (It.)	3'24"77
4. T. Hauser (Av.)	3'25"14
5. E. Good (Švi.)	3'26"35
6. P. Mahre (ZDA)	3'26"47
7. F. Bieler (It.)	3'26"61
8. W. Junginger (ZRN)	3'26"76
9. H. Hinterseer (Av.)	3'36"90
10. M. Sochor (ČSSR)	3'37"08
11. F. Klammer (Av.)	3'37"11
12. J. Pechtl (Av.)	3'37"21
13. E. Pargatz (Švi.) in Diego Amplatz (It.)	3'37"48
14. T. Jakobsson (Šve.)	3'37"57
15. F. Radici (It.)	3'38"03
16. E. Stricker (It.)	3'38"34
17. S. Mahre (ZDA)	3'38"54
18. P. De Chessa (It.)	3'38"65
19. Odd Solri (Norv.)	3'38"72

Med Jugoslovani se je najvišje uvrstil Gasperšič, ki je bil 53.

Lestvica za svetovni pokal je takak:

1. G. Thöni (It.)	25
2. I. Stenmark (Šve.)	20

TOTIP

1. — prvi	1
2. — drugi	X
3. — prvi	X
4. — drugi	2
5. — prvi	1
6. — drugi	2
7. — prvi	1
8. — drugi	2
9. — prvi	1
10. — drugi	2
11. — prvi	1
12. — drugi	2
13. — prvi	1
14. — drugi	2
15. — prvi	1
16. — drugi	2
17. — prvi	1
18. — drugi	2
19. — prvi	1
20. — drugi	2

NOGOMET

ANTICIPIRANA TEKMA D LIGE

Danes v Trzinu Monfalcone-Ponziana

Danes popoldne bodo anticipirali dve tekmi nogometnega prvenstva D lige, in sicer Audace - Sampierse in deželni derbi Monfalcone - Ponziana. Pri nas vedno vlada posebno zanimanje za derbi v Trzinu, kjer domačini startajo na zmago, medtem ko bi se Ponziana zadovoljila tudi z remijem.

V sprednjem tečaju derbija bo trener Monfalconeja Vittorio Russo, ki je lansko sezono treniral Ponziano in je prestopil k Monfalconeju šele pred tremi tedni. Pod vodstvom Russa Tržičani niso še zmagali in zato je povsem razumljivo, da bodo dali danes popoldne vse od sebe, saj bi zmagala predstavljala velik prestižni korak za Russa, ki je sicer izjavil, da ima o Ponziani lepe spomine in da se je prijateljsko poslovil.

Trener Sadar pa mora rešiti nekaj problemov glede postave moštva. Na razpolago ima vse nogometaše in zato mora le izbrati. Verjetno pa bo le malenkostno spremenil postavbo, ki je prejšnjo nedeljo prišla do prve zmage. M. Bembo naj bi spet igral branila, Tomonovi stoperija, Lenardon zvezu, Gramola pa desno krilo.

B. R.

ROKOMET

NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Jugoslavija premagala tudi Madžarsko

Na svetovnem ženskem rokometnem prvenstvu v Rostovu so sinoči Jugoslovanke v odločilnem srečanju premagale Madžarsko z 11:8 in so se tako uvrstile v finalno kolo. Zmagala Madžarska je tem pomembnejša, ker velja izid te tekme že za finalno kolo.

Pred začetkom zaključnih srečanj SP je stanje v finalni skupini takak: Jugoslavija in Romunija 2, Vah. Nemčija in SZ 1 ter Madžarska in ČSSR 0 točk.

HOKEJ NA LEDU

Vedre presenečenja

CORTINA D'AMPEZZO, 5. — V 5. kolu 1. italijanske lige v hokeju na ledu so zabeležili več nepričakovanih izidov.

V Bocnu je namreč Bolzano kar s 5:1 premagal Cortino, ki je prva na lestvici. Ostali izidi: Alleghe - Gardena 6:4; Merano - Auronzo 8:2; Renon - Asiago 9:3; Počitek: Brunico 0.

LESTVICA: Cortina 8; Bolzano in Merano 7; Gardena in Alleghe 6; Renon 4; Auronzo 2; Asiago in Brunico 0.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

B. R.

NAMIZNI TENIS

V PARMU

Tudi ekipa Krasa starta jutri v prvenstvu A lige

Naša dekleta bodo morala v dveh dneh odigrati štiri zahtevna srečanja V ekipi so Miličeva, Vesnaverjeva, Blazinova, Rebulova in Žigonova

Danes v južni skupini (nastopajo društva Palermo, Cagliari, Molfetta Bari, Marbert Rim in GBC Bari) ter jutri v severni skupini (nastopajo Kras Zgonik, Esperia Como, CSI Milan, Julia Trst in Bacigalupo Terni) bo stekel prvi del ženskega namiznotenjskega prvenstva A lige.

V Krasovi skupini bodo odigrali v nedeljo in ponedeljek na nevtralnem igrišču v Parmu prvih deset srečanj, ko se bo slehera od petih ekip pomerila z ostalimi štirimi prvoligaši. Tekmovalni koledar je na prvi pogled zelo ugoden za Krasovo dekleta, ki bodo odigrala vsak dan po dve srečanja. Vsako ekipo bodo sestavljale po tri igralke, ki se v sklopu devetih možnih paritij srečajo z vsemi igralkami nasprotnega moštva, dokler ena izmed dveh ekip ne doseže petih zmag (rezultat lahko niha od 5:0 do 5:4). Na koncu

lestvico najboljših športnikov.

MOŠKI

1. Muhammad Ali, ZDA, boks
2. Joao de Oliveira, Brazilija, atletika
3. Niki Lauda, Avstrija, avtomobilizem
4. John Walker, Nova Zelandija, atletika
5. Tim Shaw, ZDA, plavanje
6. Arthur Ashe, ZDA, tenis
7. Oleg Blohin, SZ, nogomet in Aleksej Vasilij Aleksejev, SZ, dviganje uteži.

ŽENSKKE

1. Kornelia Ender, NDR, plavanje
2. Faina Melnik, SZ, atletika
3. Nadia Comaneci, Romunija, gimnastika
4. Chris Evert, ZDA, tenis in Ljudmila Turskaja, SZ, gimnastika
5. Annemarie Moser-Pröll, Avstrija, smučanje.

Krasovo predstavništvo bo odpotovalo na to zahtevno preizkušnjo z vsemi svojimi najboljšimi silami. Poleg kapetanke Sonje Miličeve in Silvine Vesnaverjeve, ki imata že zagotovljeno mesto v ekipi, bo imel trener Derganc na razpolago še Dragico Blazinovo, Nevo Rebulovo in Anico Žigonovo, med katerimi bo od tekme do tekme izbral tretjo igralko. Naša dekleta čaka nedvomno zelo težavno delo in bodo morala zaigrati v sleherni partiji s polno koncentracijo in na višku svojih moči, če hočejo obdržati lankoletni izjemen uspeh, ko so zasedla prvo mesto v svoji skupini in zatem naslov državnih podprvakov.

Prepričani smo, da bodo predstavnice zgošne občine v celoti opravile svojo zahtevno nalogo in bodo pripravile vsaj nekaj navijačev tudi tokrat prijetno presenečenje.

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

- bs -

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 6. decembra 1975

ODBOJKA

Moska C liga

18.30 v Mestrah
CUS Benetke — Bor

DEKLICE

18.00 v Trstu, stadion "1. maj"
Bor — Kontovel

KOŠARKA

POMLAD

20.30 v Trstu, Ul. Caravaggio
Bor — Libertas Trst

NARASČAJNIKI

19.00 v Trstu, Ul. Caravaggio
Bor — Pall. Trieste

JUTRI

NEDELJA, 7. decembra

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 na Proseku
Primorje — Villesse

14.30 v Nabrežini
Aurisa — Vesna

14.30 v Trstu, Sv. Sergij
Flaminio — Zarja

MLADINSKO PRVENSTVO

14.30 na Proseku
Primorje — Villesse

14.30 v Nabrežini
Aurisa — Vesna

14.30 v Trstu, Sv. Sergij
Flaminio — Zarja

POMLAD

Kontovelci so pred težko nalogo. V ponedeljek bodo namreč gostovali v Miljah, kjer se bodo spoprijeli z nevarno peterko Interja. Naši košarkarji bodo torej morali od vsega začetka samozavestno in odločno igrati. Branijo namreč drugo mesto na lestvici in s tem tudi vstop v finalni turnir.

Borovci bi morali drevi brez težav odpraviti Libertas.

Drevi se bodo borovci v telovadnici v Ulici Caravaggio pomerili z nespornim favoritom prvenstva, s Pallacanestro Trieste.

Poletovci pa bodo jutri igrali važno tekmo proti Interju 1904. Ker bodo igrali doma, je upati, da bodo popravili nov par točk in s tem tudi dobili možnost za osvojitve drugega mesta na lestvici.

Tudi Kontovelci bodo jutri pred domačim občinstvom jurišali na zmago.

PREDVIDEVANJA

Za to kolo predvidevamo 6 zmag in 2 poraza naših peterk. Druga varianta je 4:4.

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trebčah
Primorje — Don Bosco

14.30 na Padričah
Gaja — Union

10.30 na Proseku
Kras — GMT

14.30 v Doberdobu
Mladost — Falco

14.30 v Štandrežu
Juventina — Poggio

10.30 v Trebčah
Primorje — Domio

9.15 v Trstu, Sv. Sergij
S. Sergio — Primorje

11.00 v Dolini
Breg — CGS

12.30 Trst, Sv. Sergij
Libertas — Vesna

NARASČAJNIKI

12.00 na Padričah
Roianese — Kras

8.00 v Trstu, Sv. Sergij
Inter S. Sergio — Union

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A LIGA

9.00 v Parmu
Kras — Julia Ts

17.00 v Parmu
Kras — Bacigalupo Terni

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 v Krminu
Alba — Bor

11.00 na Opčinah
Polet — Bor

NARASČAJNIKI

11.00 na Kontovelu
Kontovel — Don Bosco

9.30 na Opčinah
Polet — Inter 1904

POJUTRIŠNJEM

PONEDELJEK, 8. decembra 1975

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A LIGA

8.00 v Parmu
Kras — Esperia Como

11.00 v Parmu
Kras — CSI Milan

KOŠARKA

POMLAD

